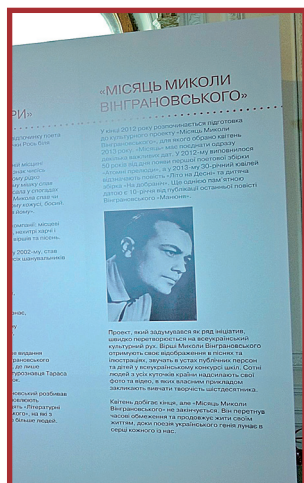

МІСЯЦЬ МИКОЛИ ВІНГРАНОВСЬКОГО

Увесь квітень твори шістдесятника цитували та читали відомі українці, дивилися його фільми та обговорювали творчість у літературних салонах.

с. 4

VIVA, РЕПІН!

Вперше у рамках однієї експозиції глядач має унікальну нагоду побачити шедеври, що зберігаються у різних музеях України.

с. 9

ЗБЕРІГАЮЧИ ТРАДИЦІЇ «КИЇВНАУКФІЛЬМУ»

Київський будинок кіно продовжив цикл вечорів екологічних фільмів, презентувавши програму, побудовану як перегук давніх здобутків студії «Київнаукфільм» із досягненням сьогодення.

с. 11

ВІТАННЯ МІНІСТРА КУЛЬТУРИ З НАГОДИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ КУЛЬТУРИ ТА МАЙСТРІВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Вельмишановні друзі, колеги!

Сердечно вітаю усіх, хто присвятив себе благородній справі – збереженню та популяризації безцінних духовних скарбів нашого народу, із Всеукраїнським днем працівників культури та майстрів народного мистецтва.

Оберігаючи та розвиваючи народні традиції, ви забезпечуєте нетлінність пам'яті поколінь та формуєте сучасний культурний простір – розмаїтий, часом непростий.

Саме ви створюєте духовне майбуття України. Завдяки вам могутні національні традиції поєднуються

з новітніми поглядами та течіями, утверджуючи культуру на теренах держави та за її межами.

Зичу всім міцного здоров'я, родинного затишку, особистого щастя і нових творчих здобутків!

З повагою міністр культури Леонід Новохатько

ВИЗНАЧЕНІ ПЕРЕМОЖЦІ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ ПРОФЕСІЙНИХ ЧИТЦІВ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Переможцями VI Всеукраїнського конкурсу професійних читців імені Івана Франка, який проходив у Будинку актора Національної спілки театральних діячів України 13–14 травня, визначені наступні конкурсант:

Гран-прі

Журі, вперше за роки проведення конкурсу, вирішило не давати Гран-прі, оскільки члени

журі не дійшли згоди щодо безумовного лідера серед конкурсантів.

I місце

Микола Гусейнов (м. Донецьк), актор комунального підприємства «Донецький Національний академічний український музично-драматичний театр».

За виконання твору: оповідання «Мій злочин»;

II місце

Яна Колий (м. Харків), студентка 3 курсу акторського факультету Харківського національного університету мистецтв ім. Івана Котляревського.

За виконання твору: пісня сьома з казки «Лис Микита»;

Андрій Новиченко (м. Запоріжжя), студент 4 курсу акторського відділення Запорізького національного університету.

За виконання твору: уривок із казки «Лис Микита»;

III місце

Леонід Русаков (м. Дніпропетровськ), студент 3 курсу акторського відділення Дніпропетровського театральномистецького коледжу.

За виконання твору: уривок із повісті «Захар Беркут».

НАЙКРАЩИЙ ЕСКІЗ ЛОГОТИПА З ВІДЗНАЧЕННЯ 200-ЛІТТЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ОБЕРУТЬ ПІД ЧАС ВИСТАВКИ РОБІТ КОНКУРСАНТІВ

14 травня завершився Всеукраїнський відкритий конкурс на кращий ескіз логотипа з відзначення 200-ліття від дня народження Т. Г. Шевченка.

У конкурсі взяли участь більше 100 осіб, які надіслали понад 150 робіт.

Засідання журі та визначення переможця відбудеться 28 травня.

22 травня в Національному музеї Тараса Шевченка розпочнеться виставка ескізів логотипа з відзначення 200-ліття від дня народження Тараса Шевченка.

Під час роботи виставки відвідувачі матимуть змогу проголосувати за вподобаний ескіз у спеціальній книзі відгуків.

Виставка триватиме до 31 травня.

Адреса – м. Київ, бульвар Шевченка, 12, Національний музей Тараса Шевченка

Довідково

Всеукраїнський відкритий конкурс на кращий ескіз логотипа з відзначення 200-ліття від дня народження Т. Г. Шевченка проводиться Міністерством культури України на виконання Указу Президента

України від 11 квітня 2012 року № 257 «Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка» та плану заходів із підготовки та відзначення 200-ліття від дня народження Т. Г. Шевченка, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02 березня 2011 року № 167-р.

У КИЄВІ РОЗПОЧАЛАСЬ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ПОВЕРНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КУЛЬТУРНОГО НАДБАННЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СПІВПРАЦІ»

У приміщенні Будинку митрополита на території Національного заповідника «Софія Київська» відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Повернення національного культурного надбання: здобутки та перспективи українсько-європейської співпраці».

На форумі обговорювалось широке коло питань, пов'язаних із проблемою пошуку, наукового вивчення, обліку та повернення втраченого культурного надбання, правового регулювання охорони культурних цінностей.

Відбулись урочиста презентація книги доктора юридичних наук В. Акуленка «Міжнародне право охорони культурних цінностей та його імплементація у внутрішньому праві України» і виставка друкованих видань (монографії О. Федорука, науково-методичні видання С. Кота, О. Нестулі, Ю. Савчука, каталоги втрат тощо) з окресленої проблематики.

Окрім представників від України у конференції брали участь представники з Білорусі, Польщі, Німеччини та Росії.

Організатори конференції – Міністерство культури України, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Національний заповідник «Софія Київська».

Із української сторони у заході брали участь доктор мистецтвознавства, професор, академік Олександр Федорук, директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України Микола Жулинський, доктор історичних наук, членкореспондент НАН України, директор Інституту археології України НАН України, академік Петро Толочко, заступник директора з наукової роботи Інституту історії України Геннадій Боряк, доктор історичних наук, професор, членкореспондент НАН України, директор Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського Любов Дубровіна, доктор історичних наук, доцент, генеральний директор Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника Любомир Михайлина, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту історії України Юрій Савчук, кандидат

Будинок митрополита

історичних наук, керівник Центру досліджень історико-культурної спадщини Інституту історії НАН України Сергій Кот, завідувач відділу західноєвропейського мистецтва Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків

Олена Живкова, доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу міжнародного права та порівняльного правознавства Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України Віктор Акуленко та інші.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРЕТИ ПРИВІТАВ ВЕТЕРАНІВ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ УЛЮБЛЕНОЮ ОПЕРЕТОЮ «ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ»

За доброю традицією Київський національний академічний театр оперети на День Перемоги запросив ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці на безкоштовний перегляд найулюбленішої української оперети В. Ільїна та В. Лукашова «За двома зайцями».

За словами гостей, які завітали до театру, зустріч із мистецтвом оперети є приємним дарунком до свята.

На думку художнього керівника театру оперети, заслуженого діяча мистецтв Богдана Струтинського, не тільки держава має дбати про тих, хто потребує шани і допомоги: «Мистецька еліта своїми діями та вчинками повинна показувати приклад і дбати про розвиток благочинності в Україні. Національна оперета й надалі продовжуватиме традицію запрошення таких людей, які

найбільше заслуговують на вдячність та уважність від суспільства, на безкоштовні перегляди вистав діючого репертуару та організації для них теплих щирих вечорів спілкування».

За інформацією прес-служби Київського національного академічного театру оперети

**«ГОСПОДИ, ГОСПОДИ,
СИЛОЮ ТВОЕЮ...»**

Цьогорічні Пасхальні свята у Києві прикрасили, вже за традицією, концерти V Міжнародної Пасхальної асамблеї «Господи Господи, силою Твоею...», яка проходила у різних концертних залах столиці упродовж 6–18 травня і днями завершує свою роботу. Фестиваль присвячено 1025-річчю Хрещення Русі й 100-річчю Національної музичної академії України імені Петра Чайковського. Він проводиться під патронатом Української Православної Церкви, Міністерства культури України, а також за підтримки посольств Росії, Італії, Німеччини, Грузії, Швейцарії, Норвегії та

Молдови. Своє мистецтво представили найкращі хоріві й симфонічні колективи України та інших держав. Однією з найцікавіших подій стало виконання 12 травня «Реквієму» Джузеппе Верді у Національній опері України, приурочене до 200-річчя композитора.

**ПОЕТИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ
«КИЇВСЬКІ ЛАВРИ»**

У Києві з 16 до 20 травня і з 25 до 30 травня проходить VIII Міжнародний фестиваль поезії «Київські Лаври».

Цього року «Київські Лаври», розраховані на вікову категорію авторів до 35 років. Мета фестивалю – відкриття і просування сучасних молодих поетів.

16–20 травня «Київські Лаври» представляють кілька десятків проектів, які пройшли конкурсний відбір на початку року.

25–30 травня фестиваль переміститься на майданчики Книжкового Арсеналу і продовжить свою роботу в організації поетичних вечорів, круглих столів та відкритих дискусій, присвячених красному письменству.

У програмі фестивалю – виступи понад сотні авторів з України, Білорусі, Німеччини, Грузії, Ізраїлю, Македонії, Польщі, Росії та США. Разом з поетичною молоддю на сцену вийдуть і визнані майстри віршування.

Крім поезії, буде також музична частина фестивалю, на якій виступлять група Захара Прилепіна «Елефанк» (Росія) і львівська команда Bubblehead.

**МУЗИЧНО-МИСТЕЦЬКИЙ
ПРОЕКТ «ІВАСЮК»**

24 травня в Національному палаці мистецтв «Україна» відбудеться концерт музично-мистецького проекту «Івасюк», який у березні цього року зібрав чотири аншлаги у Львівській опері.

«Унікальність проекту в тому, що на одній сцені об'єднуються естрадно-симфонічний оркестр, хорова капела, естрадні виконавці та підкреслюють це все ексклюзивними фото та відео з домашнього архіву родини Івасюка», – розповіли організатори.

За словами музичного продюсера проекту Миколи Кулика, пісні Володимира Івасюка прозвучать у виконанні Тараса Чубая, Павла Табакова, капели «Трембіта», «Пікардійської терції», Оксани Мухи та інших учасників.

Музично-мистецький проект «Івасюк» створено з нагоди 64-ї річниці від дня народження всесвітньо відомого українського композитора та поета Володимира Івасюка.

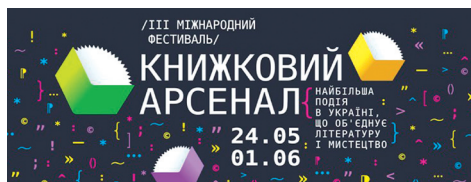
«ІВАН СИЛА» СКОРО «ЗАЗВУЧИТЬ»

Компанія «Інсайтмедіа продюсерський центр» розпочала роботу над озвученням українського пригодницького фільму для дітей. «Іван Сила», екранізований Віктором Андрієнком, – це перша стрічка подібного жанру що отримала фінансову підтримку Державного агентства України з питань кіно. 21 травня трейлер до фільму покажуть у Каннах, а вже восени цього року він вийде у всеукраїнський прокат.

У 2012 році сценарій до стрічки «Іван Сила», що був написаний Віктором Андрієнком у співавторстві з Ігорем Письменним, переміг у конкурсі «Коронація слова» як кращий кіносценарій для дітей і став першим екранізованим за всі 11 років існування всеукраїнської премії.

Унікальність цього фільму полягає у тому, що всі ролі у ньому виконані живо – українським стронгменом Дмитром Халаджі, що зіграв одну з головних ролей, а саме – українського легендарного силача Івана Фірцака-Кротона.

**III МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ
«КНИЖКОВИЙ АРСЕНАЛ»**

Із 25 травня до 1 червня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» у Києві відбудеться III Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» – наймасштабніша книжкова виставка в Україні, що об'єднує літературу та мистецтво.

Мета заходу – популяризувати читання, сприяти діалогу між читачами і фахівцями щодо того, чим є сучасна книга, посилити взаємозв'язок літератури з мистецтвом, підтримати інтелектуальні та мистецькі видання, культуру публікації у країні шляхом освітніх подій і міжнародного обміну.

У рамках фестивалю на 10 майданчиках у Мистецькому Арсеналі відбудеться понад 200 подій. Серед них:

- книжкова виставка, в якій візьмуть участь близько 200 експонатів;
- презентації нових книжок, зустрічі з авторами, автограф-сесії зірок української та світової літератури;
- ніч поезії і музики до Дня Києва 25 травня;
- велика дитяча та благодійна програма;
- спеціальна програма до 1150-літнього ювілею кирилиці: конференція «Кирилівські читання», друкарські майстерні, виставка графіки, ілюстрації та шрифту;
- кафе мальованих історій та коміксів «Чуб»;
- спеціальний проект «Обмін речовин» – публічні діалоги між відомими письменниками;

- лекторій «Арсенал героїв: сучасно про класику», майстер-класи і дискусії;
- міжнародні майстерні перекладу;
- спеціальна вечірня програма – Фестиваль нової музики.

«Книжковий Арсенал 2013» відвідають непересічні письменники, а також літературні діячі, митці й музиканти із Франції, Австрії, Швейцарії, Німеччини, Польщі, Чехії, Росії, США та інших країн.

«ОСТРІВ – 2013»

З 17 до 19 травня у Києві відбудеться Дев'ятий фестиваль авторської пісні та поезії «Острів» імені Довлета Келова, спрямований на популяризацію цього жанру в Україні, вивчення його традицій та історії. В рамках фестивалю відбудеться ціла низка акцій. Це і дофестивальні концерти, і творчі майстерні, що мають на меті допомогти авторам-виконавцям підвищити свій художній рівень. А вже у фестивалі беруть участь не лише визнані майстри авторської пісні (передусім – кийівські барди), а й початківці (без вікових та мовних обмежень), які подали свої твори і пройшли фаховий відбір.

17 травня у великому залі Школи джазового та естрадного мистецтв (ШДЕМ) в циклі «Сторінки пам'яті видатних киян» прозвучить програма «Пісні, витоки і проза Олександра Вертинського». А 18 травня зранку на Андріївському узвозі розпочнеться бард-марафон, що завершиться гала-концертом у залі ШДЕМ. Одна з цікавинок фестивалю – традиційний пісенний пікнік на мальовничому Жуковому острові біля багаття. Почесним гостям, окрім гала-концерту, буде присвячено окремий вечір 19 травня у бібліотеці імені Наталі Забіли ЦБС Голосіївського району.

«ТРИМАЙ УКРАЇНСЬКУ ХВИЛЮ!»

15 травня в Національному палаці мистецтв «Україна» з трансляцією в прямому ефірі Першого національного телеканалу відбувся грандіозний загальнонаціональний проект «Українська пісня року».

Проект спрямований на популяризацію української культури, української пісні, української мови. Протягом майже десяти років він об'єднує велике розмаїття музичних напрямів, виконавців різних поколінь. В ефірі Першого національного телеканалу звучать українські пісні, виплекані в народній любові, та зовсім нові композиції, яким вдалося стати хітами. За тривале творче життя змінювалася назва телепроєкту, формат, та головна його мета залишилася незмінною.

Цього року церемонія нагородження «Українська пісня року – 2012» відбувалася на головній сцені нашої країни під гаслом «Тримай українську хвилю!»

**У ЛЬВОВІ ВІДКРИЛИ
ПАМ'ЯТНИК ЗАКОХАНИМ**

У насичені різноманітними святковими програмами травневі вихідні у Львові відкрили Фонтан закоханих із пам'ятником «львівським Ромео і Джульєтті». Він став ще однією цікавинкою і перлиною міста, й тепер, як в італійській Вероні, в українському Львові туристам розповідають про велике і трагічне кохання.

У 2009 році львовознавець Ілько Лемко написав роман «Кохання і смерть», і ось тепер закоханих увіковічили ще й водограєм у центрі міста – всього в кількох десятках метрів від Оперного театру, навпроти готелю «Львів».

Дві статуї, споруджені на фонтані з вбудованим сучасним підсвіченням, символізуватимуть українку Пелагію та італійця Паоло. Цей куточок уже став улюбленим місцем відпочинку львів'ян та гостей, однак ще потребує комплексного благоустрою.

СЛАВА АННИ ЯРОСЛАВНИ

12 травня українці Парижа і околиць з'їхалися до королівського містечка Санліс, щоб відзначити пам'ять Анни Ярославни, доньки Ярослава Мудрого, королеви Франції.

Організаторами святкування традиційно стали Єпархія святого Володимира Великого в Парижі, Репрезентативний комітет української громади Франції, Комітет міст-побратимів Санліс – Київ – Печерськ.

У містечку Санліс розташований монастир, заснований Анною, а місцева школа носить її ім'я. У 2005 році українська держава подарувала містечкові пам'ятник королеви.

Цьогорічне святкування дня Анни Київської, організоване в Санлісі, співпало з українським святом Дня матері. У фран-

цузьке містечко від самого ранку прибуло багато українців, що хотіли вшанувати славу княжни.

Святкування розпочалися покладенням квітів до пам'ятника Анни Ярославни. Тут відбулася Божественна Літургія за участі єпископів Паризької та Лондонської єпархій. Також пройшов конкурс для дітей на найкращу вишиванку і святковий пасхальний кошик.

Участь у святкуваннях також взяли представники мерії Санліса, українських організацій у Франції, та гості з України.

НІЧ МУЗЕЇВ В УКРАЇНІ

18 травня музейні працівники всього світу відзначають своє професійне свято. Це єдиний день у році, коли музеї відкривають двері вночі.

«Ніч музеїв» – міжнародна акція, основна мета якої показати ресурс, можливість, потенціал сучасних музеїв, залучити до музеїв молодь. Вперше «Ніч музеїв» була проведена у Берліні в 1997 році. Вже через 4 роки в акції брало участь 39 країн Європи та Америки.

Українські музеї вперше приєдналися до акції в 2008 році. Поки далеко не всі вони беруть участь, оскільки досить не просто організувати нічну охорону музею, безкоштовний вхід, позаурочну роботу співробітників тощо.

Але, незважаючи на всі складнощі, в 2013 році музеї України візьмуть участь у міжнародній акції «Ніч музеїв».

Місяць Миколи Вінграновського

Виставкова ілюстрація Миколи Вінграновського

Наприкінці квітня у мистецькому центрі «Шоколадний дім» у рамках культурного проекту «Місяць Миколи Вінграновського» відбулося відкриття виставки, присвяченої відомому українському поету-шістдесятнику, режисерові, акторові та сценаристу.

«Ми поставили за мету заново розкрити Україні різносторонність особистості Миколи Вінграновського, разом згадати талановиту людину, яка творила поза часом», – зауважив син поета, голова Благодійного фонду ім. Миколи Вінграновського Андрій Вінграновський.

Увесь квітень твори шістдесятника цитували та читали відомі українці, дивилися його фільми та обговорювали творчість у літературних салонах. Час для реалізації культурної ініціативи вибраний не випадково. У 2012-му виповнилося 50 років з виходу в світ першої збірки поета «Атомні прелюди», а у 2013 році свій 30-літній ювілей відзначають повість «Літо на Десні» та дитяча збірка «На добраніч».

Відкриття виставки відвідали: народний депутат Ганна Герман, режисер Роман Віктюк, генеральний директор

палаца «Україна» Михайло Кулиняк, поет-шістдесятник Іван Драч, герої музичного, фото- та відеопроєкту «Вінграновський всюди», голова оргкомітету Ukrainian Fashion Week Ірина Данилевська та інші.

Гості експозиції першими побачили створені відео- та фотоматеріали учасників проекту «Вінграновський всюди», у рамках якого публічні люди читали вірші поета у різних місцях: від театру ім. Івана Франка до станції метрополітену. Кожен учасник на власний розсуд обирав листівку з уривком вірша Миколи Вінграновського. Настрій героїв, їхня життєва ситуація та відчуття поезії як такої – все це дозволило розкрити перед глядачем багатогранність таланту Вінграновського. Так у проєкті були представлені й вірші для дітей, і тонка любовна лірика, і

пейзажна лірика, і сповнений протесту маніфест «Ні! Цей народ із крові і землі...»

У імprovізованій бібліотеці відвідувачі мали змогу почитати літературні твори шістдесятника, а також подивитися відео приватних шкіл всеукраїнського конкурсу на найвиразніше прочитання поезій. У проєкті взяли участь школи з 19 міст і селищ України. Учасники створювали оригінальні аплікації, плакати та перевдягалися у національні костюми, тому більшість відео нагадували маленькі театралізовані вистави.

В окремій залі були представлені 17 робіт переможців конкурсу ілюстрацій до поезій Вінграновського.

Ініціативу заходу підтримали як професіональні художники, так і аматори, які загалом надіслали понад 150 робіт.

Режисер Роман Віктюк ділиться своїми враженнями

Народний депутат України Ганна Герман на відкритті виставки

Голова Благодійного фонду ім. Миколи Вінграновського Андрій Вінграновський в колі журналістів

А знімки учасників проєкту «Вінграновський в кожен дім» надали можливість багатьом українцям долучитися до культурної події.

І все це різнобарв'я творчості та мистецького пориву супроводжувалось під акомпанемент музичних композицій відомих виконавців на слова поета. Серед яких: Олександр Пономарьов, Ніна та Антоніна Матвієнко, проєкт Дмитра Шурова «Ріанобой», гурти «Крихітка», «O.TORVALD» та інші.

Таким чином пісні продемонстрували весь поетичний діапазон Вінграновського, твори якого однаково органічно звучать як у рок-баладі, так і в дитячій колисковій.

Святковий настрій учасників заходу та весь масштаб проєкту свідчить про те, що він вдався повною мірою. Отож, будемо сподіватись, що дана мистецька акція донесе поезію Вінграновського до наступних поколінь і вдихне у неї нове життя.

Роман СИНЕЛЬНИКОВ

Перспективний напрямок сучасного мистецтвознавства

У Київській муніципальній академії естрадного та циркового мистецтв відбулася Третя науково-практична конференція «Сучасне мистецтвознавство: науковий та методичний аспекти».

Поява наукового форуму, що зосереджував би свою увагу на проблемах теорії та практики популярних видів мистецтва, є доволі несподіваним, і водночас – необхідним починанням. Вкрай важко надихнути на узагальнення і осмислення власного досвіду артистів, викладачів естрадних та циркових спеціальностей, для яких створювати і демонструвати оригінальні, на вістрі найновіших тенденцій номери та програми є набагато звичнішим, аніж аналізувати і говорити про них. У порівнянні із «серйозними» академічними галузями (скажімо, театро- та музикознавством), що на сьогодні вже мають сталі традиції, методологічну базу досліджень, тією

Декан факультету циркового мистецтва Юрій Поздняков та ректор КМАЕЦМ Владислав Корнієнко під час конференції

чи іншою мірою розроблений понятійний апарат, вивчення та наукове осмислення стилів і напрямків сучасної естрадної хореографії, жанрів циркового мистецтва, режисури естради та масових видовищ демонструє лише перші спроби. Тож, без перебільшення можна сказати, що історія естрадного та

циркового мистецтва на українських теренах та у загальноєвропейському контексті – наче незоране поле для сучасного вченого-мистецтвознавця.

Конференція «Сучасне мистецтвознавство: науковий та методичний аспекти», ініційована Київською муніципальною академією естрадного та

циркового мистецтв (КМАЕЦМ), поволі, але набирає обертів, щороку розсуваючи коло учасників та порушуваних питань. Широке формулювання загальної теми конференції дає змогу залучити до участі фахівців із суміжних мистецьких галузей – задля розширення контексту розгляду явищ естради та цирку. Так, наприклад, вже другий рік поспіль в рамках окремого секційного засідання обговорюються актуальні проблеми гуманітарної освіти, культури та мистецтва. Учасниками конференції стали викладачі та студенти не лише КМАЕЦМ, а й Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Київського національного університету культури і мистецтв, Національної музичної академії України імені Петра Чайковського, Київського інституту музики імені Рейнгольда Глієра, а також представники Київського національного цирку України, зокрема, його генеральний

директор та художній керівник, народна артистка СРСР та України Людмила Шевченко.

Цьогоріч у центрі уваги учасників опинилися переважно явища популярних та академічних видів мистецтва, що постали на зламі XX і XXI століття. Вони утворили такі тематичні блоки секційних засідань як «Сучасне мистецтво цирку, театру та естради: історія, теорія, художня практика», «Музичне мистецтво: креативний погляд». Розглядалися актуальні проблеми жанрів пантоміми, музичної ексцентрики, пісенного та оперного жанрів, проблеми організації тексту сучасних музичних творів, режисури естрадних номерів, особливості психофізичного тренування акторів-лялькарів, питання вокальної та музичної педагогіки, викладання сучасного естрадного танцю, класифікації стилів та напрямків сучасної хореографії.

Юлія ПАЛЬЦЕВИЧ

У Картинній галереї Національного заповідника «Давній Галич» експонується виставка творів народної художниці України Параски Хоми. Її творчість стала відомою широкому загалу ще в 1968 році, в 1973-му належним чином оцінена – мисткиню було прийнято до Спілки художників України, і тільки тепер вона стала знайомою зблизька для галичан та гостей міста.

На відкритті експозиції виступили головний спеціаліст управління культури, національностей та релігій Івано-Франківської облдержадміністрації Андрій Чемеринський, син майстрині Ярослав Хома та її невістка Стефанія Хома, генеральний директор – науковий керівник НЗ «Давній Галич» Олександр Береговський, завідувач науково-освітнього відділу НЗ «Давній Галич» Богдан Струк. Відкривав захід заступник генерального директора з наукової роботи Семен Побуцький.

Ідея проведення виставки зародилася в січні 2013 року. Для огляду представлено три десятки творів Параски Хоми. За характеристикою родини художниці, в галереї презентовані розписи «великого, середнього та малого форматів». Це картини, які експонувалися свого часу

«Чернятинський розпис» мисткині Параски Хоми

На відкритті експозиції

на кіностудії імені Олександра Довженка, у приміщенні Верховної Ради України, у Музеї Тараса Шевченка (м. Київ), Львівській картинній галереї. Кожна робота є самобутнім декоративним квітковим розписом, який не знаходить повторення в інших. Особливу увагу присутніх привернули твори на тематику Великодня та Чорнобиля.

А. Чемеринський відзначив, що виставка в Галичі є «одним із етапів відзначення на обласному рівні 80-річчя Параски Хоми.

Івано-Франківська облдержадміністрація завжди сприяла мистцям, зокрема, Парасці Хомі. За підтримки управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації в цьому році у трьох провідних музейних установах області буде проведено виставки її творчості. Розписи, які вона пише у рідному Чернятині на Городенківщині, вже отримали назву «чернятинських» – а зроблені вони на місцевому ґрунті, зі споглядання чудової природи Прикарпаття.

Куратор виставки Богдан Струк відзначив, що «створити в короткий час 5000 творів неможливо, особливо автору, що не має академічної мистецької освіти. Це дивує і захоплює!»

Син мисткині Ярослав Хома повідав свої думки щодо творчості матері: «Мама має велике відчуття музики і кольору, все це вона викладає на папір. Від її творів віє святом духом та відчуттями, які переживає людина. Їй вдається підібрати кольори, які дуже вдало поєднуються і створюють настрій. В її розписах наш край – не тільки Городенківщина, а й вся область. Калина, намальована нею, взнавана як своя, і в Городенці, і в Галичі». Невістка майстрині, одночасно й завзятий популяризатор її творчості Стефанія розповіла про організацію виставок Параски Хоми та висловила подяку всім, хто впродовж довгих років підтримував її діяльність. За спостереженнями пані Стефанії, «з картин сходять радість і добро та позитивні емоції, а малі діти, які присутні на

виставках, завжди тягнуться до них. Нещодавно один із творів подаровано дитячому госпісу – в надії на те, що він сприятиме оздоровленню малечі».

Цікавим був виступ Олександра Береговського. Він зачитав присутнім два нібито непов'язані між собою тексти, які одночасно мали певну різючу подібність. Це були характеристики творів та світогляду невідомих художників, які творили в одному столітті на далеко один від одного. Як виявилось, тексти були про Параску Хому та художника з Лемківщини Никифора Дробняка – відомих у світі самобутніх художників. На глибоке переконання О. Береговського, колекція творів Параски Хоми, яка зараз розкидана по багатьох континентах, повинна зберігатися в Україні.

Присутні у своїх виступах привітали мисткиню з ювілеєм і побажали творити у міцному здоров'ї. Одночасно було висловлено підтримку щодо подання кандидатури Параски Хоми на здобуття Національної Шевченківської премії – його підтримали Національний заповідник «Давній Галич» та Галицьке районне об'єднання ВУТ «Просвіта».

Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ,
член НСКУ, магістр історії

Людина, для якої творча робота – стан душі

Вікторія Вакулєнко

Є події, які мають вагомe місце в житті, є історії, що захоплюють слухача, а є люди, про яких хочеться розповідати й розповідати...

Весняного дня у місті Гайвороні Кіровоградської області, у краю талановитих поетів, акторів, композиторів, я зустрівася з людиною, що завжди мріяла бути співачкою, яка закохана в оперети, романи та бажає побувати в штаті Флорида, там, де вічне літо...

Знайомтесь, Вікторія Вакулєнко – керівник народних аматорських колективів – молодіжного театру «Ровесник» та вокального ансамблю «Візерунки» Гайворонського районного будинку культури, керівник церковного хору «Благовіст» православної церкви Зачаття Іоана Предтечі, лауреат обласних, дипломант всеукраїнських фестивалів і конкурсів, самодіяльний композитор, автор пісень

та музики до вистав. А ще оздоблює сценічний одяг та декорації, займається печворком (клаптикове шиття). Такий перелік можна доповнювати й не лукавити про таланти цієї тендітної жінки, яку надихає саме життя.

Спілкуючись з Вікторією, розумієш її тонкий гумор та оптимізм, життєрадісність та самовіддачу в будь-якій справі. Друзі, колеги, знайомі поважають її як творчу, комунікабельну, товариську, добру й водночас наполегливу особистість.

Жінку завжди приваблювало театральне мистецтво, а близький за духом спів і тут знайшов собі місце, трансформуючись у постановки мюзиклів. Однак тільки ними репертуар молодіжного театру «Ровесник» не обмежується. Глядачам представляють публіцистичні, фольклорно-обрядові вистави, водевілі, п'єси-казки. Фантазія та естетичний смак допомагають знаходити цікаві вирішення у постановках, а професійні знання – у створенні музичного супроводу.

Вікторія Вакулєнко – талановитий самодіяльний композитор, її твори надруковані у збірниках обласного радіофестивалю дитячої та юнацької пісні «Пісенне перехрестя», виконуються аматорськими колективами в різних районах області. Вона написала музику на вірші Марини Джус «Гімн Кіровоградщини», який завоював прихильність багатьох слухачів. Її захоплює складний багатоголосий ансамблевий спів

Вокальний квартет сім'ї Вакулєнків

із несподіваними модуляціями і незвичним поєднанням засобів художньої виразності. Тому навіть відомі твори в обробці Вікторії для ансамблів малих форм різного складу (від тріо до октету) завжди звучать по-новому. По-своєму цікаві і її авторські пісні на вірші відомих поетів та земляків, що не раз виконувалися на різних сценах і в радіопередачах.

Для ансамблю «Візерунки», який виконує естрадні (ретро 60–80-х років) та народні пісні, Вакулєнко створює сучасні обробки, що мають своєрідний колорит із використанням сучасної гармонії, а також знаходить цікаві блюзи, романси, арії з оперет.

Обидва колективи Вікторії – учасники, лауреати, володарі Гран-прі, дипломанти різних ступенів: Міжнародного фестивалю дитячо-юнацької творчості «Вінець Овідія» (Україна), Всеукраїнського фестивалю-конкурсу вокально-хорового

мистецтва «Калиновий спів» (м. Кіровоград), Всеукраїнського фестивалю мистецтв «Різдвяний Київ» (м. Київ), Всеукраїнського фестивалю-конкурсу ім. М. Машкіна (Закарпаття), Кіровоградського обласного радіофестивалю дитячої та юнацької пісні «Пісенне перехрестя». Кожен має власне обличчя і лише йому притаманний стиль, які визначаються творчим почерком керівника.

Цьогоріч в Гайвороні Вікторія Вакулєнко ініціювала проведення різдвяного фестивалю народної творчості «Нова радість», в рамках якого учасники театру «Ровесник» показували театралізоване дійство – вертеп, звучали різноманітні колядки та щедрівки від аматорських колективів, а на виставці «Христос народився! – Славімо Його!» була представлена вишивка бісером та хрестиком майстрів міста.

Вакулєнко свого часу займалася туніським в'язанням (за допомогою спеціального довгого

гачка), декупажем (техніка декорування), вишивала, майструвала вироби зі шкіри та капці, а останні 11 років присвятила себе печворку. Вікторії до вподоби створювати маленькі речі, що потребують безлічі дрібних деталей і займають не так багато часу, як квіт (клаптикова ковдра). Найулюбленіша її робота – це сумка для матері, хоча колекція нараховує понад 300 виробів: кухонні прихватки, грілки на чайник, сумки, клатчі, гаманці, ключиці, футляри для окулярів, різдвяні чобітки, ковдри тощо.

Наприкінці минулого року відбулася перша виставка Вікторії, яка проходила в Гайворонському районному краєзнавчому музеї. Відвідувачі мали змогу заглянути в чарівний різнобарвний світ обдарованої людини, що працює в техніках крейзі, флік-флак, барджелоу. А попереду ще стільки нового й невипробуваного: почати гаптувати ікони бісером, зробити стилізовані українські костюми для учасників молодіжного театру «Ровесник», написати нові пісні для ансамблю «Візерунки».

Ось така вона Вікторія Вакулєнко, людина, що відмовилася працювати у провідних філармоніях України, віддавши своє серце Гайворонщині. Вона любить мистецтво, конвалії й Генрі Манчіні, мріє на сцені поставити оперету «Сільва» Імре Кальмана й заспівати з кимось із оперних співаків.

Валерія ЖОВТУН
Фото з архіву сім'ї Вакулєнків

НОВИНИ

СТРУНИ ВІЧНОСТІ

Наприкінці квітня пройшов Другий київський відкритий молодіжний конкурс бандуристів імені Миколи Лисенка. Заявки про участь у конкурсі надіслали бандуристи з різних регіонів України й навіть з далекої Канади. Таке активне зацікавлення конкурсом свідчить про недостатність змагальних заходів для творчої молоді України загалом і для майбутніх майстрів кобзарсько-бандурного мистецтва зокрема.

Конкурс проходив у двох номінаціях (бандурист-співак та бандурист-інструменталіст), а також у двох вікових категоріях (старшій та молодшій). Умови змагань були досить складні – обов'язковою вимогою ставилося виконання оригінального твору класика української музики Миколи Лисенка у перекладенні для бандури, а також твору сучасного українського композитора. Знаковим стало і місце проведення конкурсних прослуховувань – вітальня Музею-садиби Миколи Лисенка (Музей видатних діячів української культури).

Борис Остап'єнко

Несподіванкою та відкриттям виявилася перемога у молодшій віковій категорії бандуриста-інструменталіста з міста Торонто (Канада) Бориса Остап'єнка. Його гру відзначала оригінальність манери, акуратність, досить широка динамічна амплітуда. При подальшому удосконаленні виконавської техніки можна очікувати на появу в майбутньому неординарного бандуриста-віртуоза. Перемогли у своїх номінаціях також дві одеситки – Олена Сіткулова і Тетяна Гордійчук, хмельничанка Катерина Ясенчук. Ціла група киян, господарів конкурсу, вибороли звання лауреатів. Це Ольга Буга, Ірина Шульга, Олеся Сніжинська, Лілія Петровських, Марина Кудрик та ін. Наша земля завжди славилася гарними співаками, але слід зазначити, що такі вокальні дані, які продемонстрували юні виконавці, навряд чули чи не найбільші міжнародні форуми.

Останнім акордом Другого київського відкритого молодіжного конкурсу бандуристів імені Миколи Лисенка став заключний концерт в Київському будинку художника 30 квітня 2013 року. Це була симфонія старовинному і вічно молодому музичному інструменту бандура. Після вручення нагород та подарунків лауреатам прозвучали українські мелодії у виконанні учасників. Закінчився концерт виступом студентської капели бандуристів Київського національного університету культури і мистецтв під орудою професора Андрія Іваниша.

Конкурс відбувся за сприяння голови Київської міської державної адміністрації Олександра Попова і департаменту культури. Кобзарська громада Києва передає великий уклін за підтримку та примноження культурних цінностей українського народу.

Володимир ЄСИПОК голова журі конкурсу, народний артист України

«Степ і степ, один без краю...»

У Харкові пройшов перший Всеукраїнський конкурс вокально-хорового та інструментального ансамблевого виконавства імені Якова Степового, ініційований Харківським училищем культури з нагоди 130-річчя від дня народження композитора й підтриманий Міністерством культури України та Харківською облдержадміністрацією.

У конкурсі взяли участь 400 учасників – творчі колективи з 11-ти вищих мистецьких навчальних закладів Ужгорода, Вінниці, Гадяча, Дніпропетровська, Донецька, Лозової, Мелітополя, Ніжина, Херсона, Олександрії, Харкова, які змагалися у номінаціях «хорові колективи», «вокальні ансамблі» та «інструментальні ансамблі».

У привітанні конкурсів заступник міністра культури Тимофій Кохан підкреслив, що нинішнє свято дає можливість визначити стан та окреслити напрямки подальшого професійного становлення студентів.

Як відомо, Яків Степовий (Якименко), харків'янин, був усебічно обдарованою людиною – композитором, педагогом і музикознавцем. Він створив солоспіви на слова Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Павла Тичини, Максима Рильського та інших поетів, сонати, сюїти, рондо, вокальні цикли для дітей, оперу «Невольник» за Кобзарем. Та особливу популярність митцеві принесли лірико-епічні

Хоровий колектив Вінницького училища культури і мистецтв імені Миколи Леонтовича (керівник Нінель Сізова)

романси «Із-за гаю сонце сходить», «За думою дума роєм вилітає», «Ой три шляхи широкії», популярний «Степ», романси «Коліскова», «Елегія» і «Розвійтеся з вітром».

Обов'язковими для виконання конкурсанти були романси композитора, обробки народних пісень, хорові твори (або їхні перекладення), інструментальні опуси (або їхні обробки) чи перекладення будь-якого іншого, наприклад, вокального твору. Крім творів Якова Степового на конкурсних прослуховуваннях також прозвучали обробки українських народних пісень та авторські опуси українських композиторів Миколи Лисенка, Миколи Леонтовича, Григорія Давидовського, Юрія Шамо, Анатолія Авдієвського, Лесі Дичко та багатьох інших.

Голова журі у номінації «хорові колективи», головний спеціаліст Міністерства

культури України Тетяна Колос відзначила високий рівень виконавців нинішнього змагання. Журі, до складу якого ввійшли заслужені діячі мистецтв України Олена Костенко, Любов Мандзюк, Юрій Алжнев, викладачі Харківського державного університету мистецтв імені Івана Котляревського, визначило переможців.

У номінації «хорові колективи» найкращими були український народний хор Херсонського училища культури (керівник Михайло Варгун) і хоровий колектив Вінницького училища культури і мистецтв імені Миколи Леонтовича (керівник Нінель Сізова). Михайлові Варгуну також було вручено диплом за найкраще виконання твору Якова Степового. Друге місце посів хоровий колектив Ужгородського коледжу культури і мистецтв (керівник Андрій Тазінгер). Третє місце

вибороли хори Гадяцького училища культури імені Івана Котляревського (керівник Олексій Свирид) і «Піснелюби» Олександрійського училища культури (керівник Наталія Стрельник).

У номінації «вокальні ансамблі» перше місце присуджено народному вокальному ансамблю Ужгородського коледжу культури і мистецтв (керівник Неля Швайгер), який окрім того був відзначений дипломом за найкраще виконання твору Степового. Друге місце посів малий склад народного ансамблю пісні і танцю «Сузір'я» Лозовського училища культури і мистецтв (керівник Василь Чурилов). Третє місце завоював жіночий вокальний ансамбль «Суцвіття» Харківського училища культури (керівник Сергій Левицький).

У номінації «інструментальні ансамблі» переможцем став колектив народних інструментів «Весняні барви» Харківського училища культури (керівник Тетяна Стрілець). Друге місце зайняв народний український фольклорний ансамбль Ужгородського коледжу культури і мистецтв (керівник Павло Пинзенік). Третє місце і диплом за найкраще виконання твору Якова Степового здобув ансамбль скрипалів Харківського училища культури (керівник В'ячеслав Шляхов).

Володимир СУБОТА, Харків
Фото Сергія ЛИТВИНА

Меса на честь вікового ювілею Одеської консерваторії

Невдовзі своє 100-річчя відзначить славнозвісна Одеська консерваторія, а нині – Одеська національна музична академія імені Антоніни Нежданової.

Її створили на пожертви місцевих меценатів і членів Одеського музичного товариства слідом за Санкт-Петербурзькою і Московською консерваторіями. Першим ректором був польський композитор, піаніст, диригент і музикознавець Вітольд Малішевський, який залучив до роботи видатних педагогів-музикантів із багатьох країн. Тож уже від початку Одеська консерваторія стала вишем європейського рівня, залишаючись ним упродовж століття і донині.

На відзначення цієї ювілейної дати в Одесі заплановано провести цикл творчих звітів художніх колективів, студентів і педагогів музичної академії та її колишніх вихованців. А початок святкування було покладено одеською прем'єрою Меси № 4 до мажор

Месу Франца Шуберта до-мажор виконують зведений хор та солісти

Франца Шуберта у римокатолицькому костелі Успіння Пресвятої Діви Марії. Цей монументальний твір для хору, солістів, малого оркестру та органа композитор написав у 19-річному віці. Месу, на відміну від симфоній Шуберта, часто виконували за його життя і навіть опублікували.

А розпочався концерт твором «Аве, Марія» Джуліо Каччині, який виконала лауреат міжнародних конкурсів, солістка Одеської філармонії, педагог музичної академії Олена Вишневіська.

Усі найкращі очікування слухачів уповні задовольнили виконавці меси – об'єднаний хор «Chorus Fest» у складі заслуженої хорової капели України Палацу культури імені Лесі Українки та молодіжного хору «Ave Musica». Сольні партії виконували заслужена артистка України, професор Олена Стаховська (сопрано), дипломант міжнародного конкурсу Андрій Полканов (тенор) і солістка Одеського театру опери й балету, лауреат міжнародних конкурсів Віктор Шевченко (бас). Концертмейстер

– Катерина Замишляєва, хормейстер – лауреат міжнародних конкурсів Сергій Савенко, диригент – лауреат міжнародних конкурсів Ніна Заболотна.

Твір звучав урочисто й велично, та водночас був позначений і притаманними музиці композитора піснями інтонаціями. Добре обізнані з творчістю Шуберта меломани впізнавали у його творі неповторний дух романтизму.

По закінченню концерту публіка влаштувала таку бурхливу овацію, що останню частину твору співакам довелося повторити «на біс». Потім представників Одеської музичної академії вітали з віковим ювілеєм, а учасників хорової капели – із піввіковим. Ушанували також і присутнього у залі засновника хору Григорія Ліознова, а його послідовника, диригент Ніна Заболотна вручила своєму наставникові квіти.

Сергій ГОРИЦВІТ
Фото автора

У Національному музеї Тараса Шевченка відвідувачі мали змогу побачити і почути літературно-музичну композицію за мотивами творів Т. Г. Шевченка у виконанні народної артистки України, лауреата премії імені Лесі Українки Раїси Недашківської (режисура, художнє слово) і лауреата міжнародних конкурсів, члена Національної Ліги композиторів України Олеси Сінчук (фортепіано, сопілка). До мововистави під назвою «Не питайте свою долю» увійшли балади «Причинна» і «Тополя» – про долі українських жінок та дівчат.

Як повідомив керівник представництва в Україні австрійської фортепіанної фабрики «Brodmann» Сергій Польовик, захід відбувся в рамках відкритого проекту «Музика в музеях Києва», ініційований Представництвом.

«Чудово, що є можливість прочитати балади Шевченка в Національному музеї Шевченка, – ділиться з нами Раїса Недашківська. – Тарас Григорович залишив дивовижні твори – це насолода їх декламувати. Шевченко з нами, з материнським молоком. Він – зоряне небо над нами, наша святиня. У його блискучих творах – сутність душі нашого народу».

«Творчість Тараса Шевченка мені дуже близька, – говорить

«Не питайте свою долю»

Раїса Недашківська та Олеса Сінчук

Олеса Сінчук. – Читаючи його прозові твори, я відкрила для себе зовсім іншого Шевченка. Згодом почала усвідомлювати

величну мелодію безсмертних поезій, усвідомила його значення для України як пророка, духовного провідника.

У мене з'явився цікавий музичний задум до вистави. Сопілкова мелодія – душа українського народу, що перегукується з

поезією Тараса Шевченка. Фортепіанна музика до твору, на якій я зробила акцент, виражає різноманіття емоцій героїв».

Музика була чарівною. Вона, мов калейдоскоп настроїв, що тонко передав душевний стан кожного з персонажів. Особливої вишуканості музичному твору надали цитати народних пісень, які використала пані Олеса.

Творчий дует доніс до жіноцтва заклик Великого Кобзаря – любити потрібно серцем, і ні в якому разі не гадати на долю. Раїса Степанівна зізналася, що для неї залишається загадкою те, як чоловік міг так проникливо описати жіночі переживання.

Натхненно презентована мововистава викликала шквал емоцій. Вдячні глядачі обдарували артистів щедрих оплесками і щирими усмішками. Кияни ще довго перебуватимуть під враженнями талановито продекларованих Раїсою Недашківською безсмертних творів Великого Кобзаря під чудовий музичний супровід Олеси Сінчук.

Аліна ОНОПА
Фото авторки

Лекція як засіб залучення дітей до відвідування музею

Значною за кількістю віковою групою відвідувачів будь-якого музею є учні молодших класів. Відвідини музею діти сприймають, як подорож до певної незвичайної країни, але при цьому маленькі Робінзони швидко втомлюються і втрачають інтерес до відкриття нових земель. Саме тому дітлахів необхідно підготувати до спілкування з музеєм, а це є питанням активної співпраці школи та музейних співробітників.

Однією з форм такої взаємодії є проведення лекцій-бесід, слухаючи та беручи активну участь в яких, діти навчаються

не тільки сприймати твори мистецтва, а й співпереживати і робити власні висновки.

Співробітники Чернігівського обласного художнього музею імені Григорія Галагана пропонують для учнів молодшого шкільного віку наступні лекції: «Народна іграшка України, Росії, Білорусі», «Українська писанка», «Тепло дерева в предметах», «Сім чудес світу», «Що таке образотворче мистецтво?», «Катерина Білокур. Квіти України» тощо.

Розглянемо взаємодію між лектором та аудиторією на прикладі лекції «Сім чудес світу», яка знайомить маленьких слухачів із видатними архітектурними

пам'ятками світу і побудована з урахуванням вікових особливостей дітей.

Лектор повинен заздалегідь продумати стиль та композицію своєї розповіді та зробити її яскравою, доступною, інтригуючою, щоб вона могла захопити допитливих слухачів, змусити їх не тільки просто слухати, а брати активну участь у бесіді та співпереживати. Між учасниками заходу повинен відбуватися діалог, у процесі якого діти навчаються не лише висловлювати власні думки, самостійно приходити до певних висновків, а й вислухати один одного.

Слід сказати, що музейний співробітник заздалегідь знайомить учителя з темою своєї розповіді й той готує до неї дітей. Юні слухачі приходять на лекційне заняття з енциклопедіями і навіть з власноруч зробленими макетами, малюнками, вишитими картинами. Насамперед, знайомлячись з дітьми, музейний працівник пояснює, що таке музей в цілому, розкриває значення основних термінів: «екскурсовод», «колекція», «експозиція», і розповідає про історію свого закладу.

Розпочинаючи лекцію про сім чудес світу, слід спитати у дітей про те, чи люблять вони подорожувати, де вони були, і що їх зацікавило, а також наголосити, що сьогоднішня зустріч – це справжня подорож, у процесі якої маленькі мандрівники відвідають

Дітлахи у музеї

спекотні Єгипет та Ірак, мальовничу Грецію та ще багато цікавинок.

Під час розповіді про будівництво єгипетських пірамід лектор може спитати учнів про те, чим годували рабів. Невільникам до їжі додавали корицю та часник. У дітей знаходиться дуже багато варіантів відповідей, і разом із лектором вони знаходять правильну. Маленькі слухачі охоче беруть участь у подібних простих бесідах, намагаються висловити своє ставлення, пояснити свою відповідь, зробити висновки.

Зацікавленість у слухачів викликає розповідь про єгипетських фараонів, особливо про Ніфертіті та показ листівки з її зображенням. На одну з лекцій дівчинка принесла власноруч вишитий портрет цариці.

Використовувати необхідно різні види наочності: кольорові репродукції, показ цікавих сюжетів або слайдів на екрані комп'ютера. Також діти можуть вдома намалювати ту пам'ятку, що найбільше сподобалася.

Такі лекції-бесіди надають можливість дітям не тільки зануритися у світ прекрасного, дізнатися нові факти з певної теми, а й знов завітати зі своїм класом або батьками до музею – будинку, де мешкають картини, скульптури і ще багато інших цікавинок.

Олександра ОСТРЯКОВА,
молодший науковий
співробітник Чернігівського
обласного художнього музею
імені Григорія Галагана

Чернігівський обласний художній музей імені Григорія Галагана

НОВИНИ

«МИСТЕЦТВО. ДУША. ЖИТТЯ» СВІТЛАНИ БРИНЮК

У Київському музеї російського мистецтва Світлана Бринюк представила шанувальникам чарівний світ живопису, пройнятий щирістю і добротою.

Художниця закінчила Національну академію образотворчого мистецтва і архітектури, майстерню станкового живопису під керівництвом професора В. Гуріна у 1996 році. Вона є учасницею всеукраїнських та міжнародних виставок. Її твори знаходяться у музеях і приватних колекціях України, Німеччини, Чехії, Польщі, Словаччини, Литви, Ізраїлю та Франції.

Ю. Вакулєнко та С. Бринюк

«Мистецтво. Душа. Життя» – друга виставка Світлани Бринюк.

«Мистецтво, душа і життя нерозривно пов'язані між собою, це частинки одного цілого, – говорить пані Світлана. – Без мистецтва неможливе життя, без життя і душі неможливе мистецтво». Від картин художниці віє теплом, ніжністю та легкістю, бо в них вкладена щедра душа жінки.

На полотнах – гарні дівчата, молоді матері, чарівні незнайомки, милі янголи таланту і любові. Як не дивно, ці героїні говорять, але щоб їх почути, потрібно добре прислухатись. Ще через живопис художниця поділилася з нами найприємнішими спогадами про дитинство, яке промайнуло в Одесі. Гармонійно влився у жанрову композицію і ностальгічно зображений пейзаж Словаччини, в якій деякий час проживала Бринюк. Дивись на картину і з'являється бажання закрити очі й опинитися саме там – серед високих гір і палючого сонця.

«Одного разу мене запитали, чому не малюю війну, – розповідає художниця. – На що я відповіла: а навіщо? У світі, як не прикро, так багато негативного та злого, а хочеться лише позитиву. Ми повинні радіти життю, наповнювати його щастям, любов'ю, творити добро – це все я і відтворюю на полотні».

Директор музею Юрій Вакулєнко сказав: «Творчість Світлани Бринюк дуже жіночна. Її живопис дає можливість чоловікам зрозуміти жіночу суть, їхню внутрішню красу, душу».

Виставку умовно можна назвати мовчанням. Художниця не розповідає, що означає кожна з її робіт, за неї говорять картини».

Мистецтвознавець Олег Сидор-Гібелінда додав: «Її живопис рясніє набором чарівних протиріч, яким мудро було б знайти спільний знаменник».

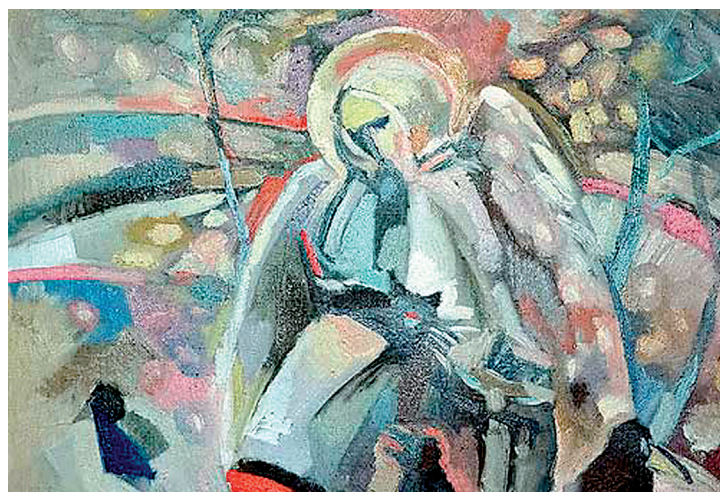
Аліна ОНОПА
Фото авторки

У рамках творчого проєкту «Мистецький шлях у спадок» галереї «АВС-арт», що на вулиці Воздвиженській, відбулася широкоформатна виставка. Народний художник України Михайло Надеждін та його діти, вже відомі митці Оксана та Андрій, представили біля п'ятдесяти самобутніх творів.

Шанувальники живопису вже мали честь бачити роботи родини Надеждіних у 2006 році у виставковій залі Будинку художника в Києві. І ось нова презентація, яка цілком підтвердила, що Україна щедро наділена обдарованими мистецькими родинами.

Відкриваючи виставку, арт-директор галереї «АВС-арт» Алла Маричевська зазначила, що на презентації зібралася товариство шістдесятників. Як підтвердила історія, це були люди цілеспрямовані, вірні державі й своїм ідеалам та родинам. Вони зуміли вистояти психологічно, ідеологічний натиск лише загартував їхні погляди, закріпив свідомість, зміцнив прагнення бачити свою державу вільною та шляхетною. Саме творча інтелігенція проклала шлях до проголошення в Україні незалежності.

До таких вірних синів свого народу, велетнів духу від-

Андрій Надеждін. «Меланхолія». 2007

носиться Михайло Володимирович Надеждін, народний художник України, художник самобутнього творчого обдарування. Недаремно він ось уже впродовж двадцяти років очолює Кіровоградську організацію НСХУ. Саме на цій посаді викристалізувалися організаторські здібності М. Надеждіна, який завжди на гребені творчих проєктів готовий підтримати молоде покоління, передати свій талант іншим. Задумки цього потужного митця не мають межі, він завжди у пошуку нових ідей, готовий подорожувати й захоплюватися побаченим.

Творча стежа Михайла Володимировича розпочалася зі студентських часів, коли він навчався у Дніпропетровському художньому училищі. А зі вступом до Національної спілки художників України та переїздом до Кіровограда сформувалося самобутнє обличчя митця. Його підґрунтям була цілком реалістична

Думайте, сумуйте, радійте та несіть красу в життя

Михайло Надеждін. «Розумівка. Розмова». 2011

школа академічного напрямку, але прагнення знайти свій стиль, свій шлях у живописі, привели його творче бачення до авангардних пошуків та конструктивних задумів. Філософія складних композицій художника говорить про переосмислення багатомілітної історичної спадщини свого народу. Він сміливо занурюється у глибини народної творчості, шукає яскраві родзинки в українській історії, культурі, фольклорних над-

як психоаналітик людського буття, який буде свій всесвіт на підсвідомому мисленні у пошуках істини. Що й підтверджує його програмна робота «Курка чи яйце?» Саме таким є художник М. Надеждін, сповнений внутрішньої динаміки, внутрішньої цілісності й благородства. Впевненість пензля буквально створює потік життєдайної енергії, в якій промовляє щира душа митця. Його твори доступні глядачеві, він відкрито ділиться своїми враженнями та пропонує відчутти красу навколишнього світу. Думайте, сумуйте, радійте, робіть інших щасливими. Такими є полотна митця, який безумовно входить у золоту еліту представників української культури.

Діти, Андрій та Оксана, отримали «мистецький шлях у спадок» від свого батька. Але «моя творчість розцвіла під крилом моєї дружини», – згадував Михайло Володимирович. – «А мої діти були свідками нашої щасливої родини, де панував мир, взаємоповага і любов». М. Надеждін пишається своїми дітьми, ось і ця виставка була влаштована під кураторством Андрія, який сформувався не тільки цікавим художником, а й неординарним мистецтвознавцем, організатором творчих проєктів.

Діти пішли своїм шляхом, у більш абстрактному напрямку працює Оксана Надеждіна. Її твори аналітично стримані та водночас мають особливу психологічну напругу. Це

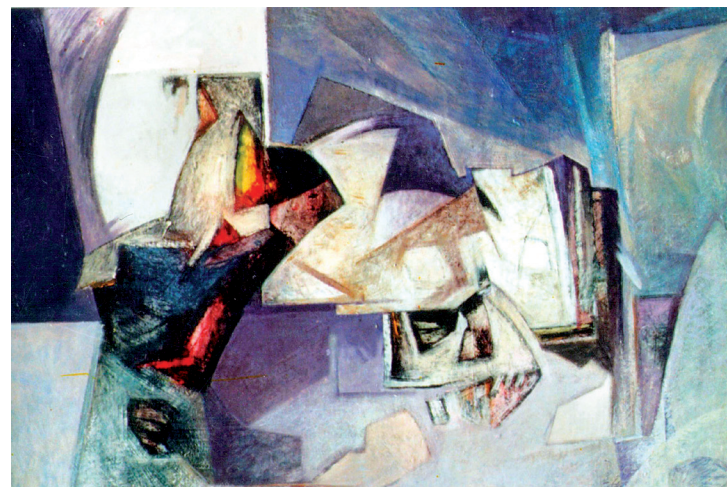
обумовлено її романтичною натурою з прагненням прикрасити бурхливий соціум. Тут слід віддати належне лінійним побудовам, які вплітаються в кольорові плями, створюючи особливу атмосферу абстрактних імпровізацій. Хвилюють акценти у нефігуративних живописних творах Оксани Надеждіної «Пісня» та «Блакитне збудження».

Вітаючи родину з відкриттям виставки, Григорій Міщенко, художник, мистецтвознавець, підкреслив своє враження від творів Андрія, у яких він побачив силу волі й прагнення донести до глядача свої трансформації, сповнені міфо-поетичних композицій. Живописні ремінісценції Андрія родом із дитинства. Це відображення казкового світу, створеного легендами, піснями і розповідями бабусі, діда, мами. Сприйняті й підхоплені його душевними струнами, вони розвинулися в організовані мистецькі системи відтворення особливостей української світоглядності. З теплом згадує Андрій поїздки до Канева, Седнева, Київщини, саме в цих поїздках на пленери співпраця з іншими художниками вплинула на створення власного творчого шляху. Чимало доброго відчув він і від своїх дідів з козацькими коренями.

Відкриття виставки пройшло в атмосфері мистецького свята, де зібралися шанувальники сучасного живопису, друзі, журналісти. Приїхав привітати свого земляка і заступник голови Білопільської райдержадміністрації В'ячеслав Бершов, народні художники Іван Марчук, Федосій Гуменюк та інші.

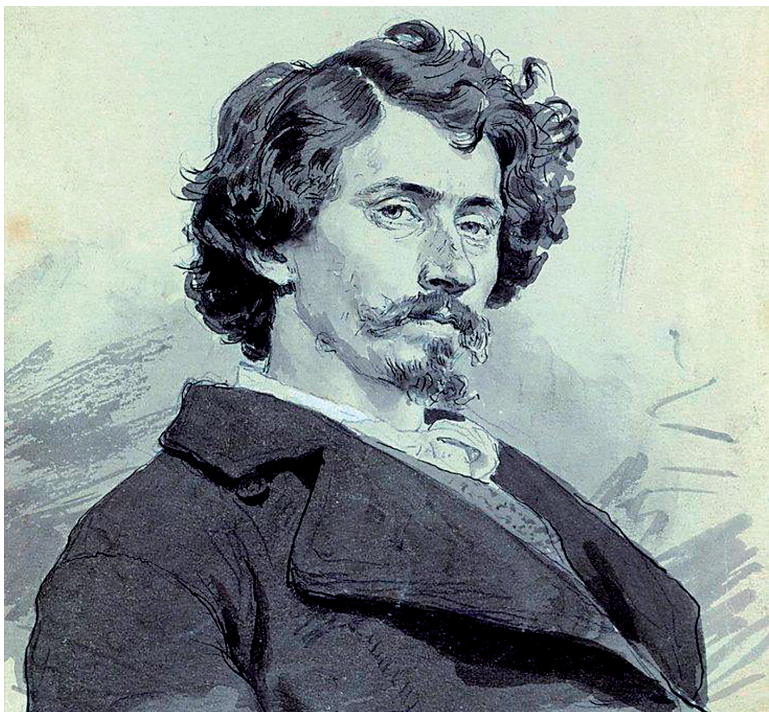
Галерея пропонує шанувальникам образотворчого мистецтва доторкнутися до таїни народження мистецьких родин, якими так щедро презентована наша Батьківщина.

Валентина ЄФРЕМОВА,
мистецтвознавець,
заслужений працівник
культури України
Фото Андрія НАДЕЖДІНА

Оксана Надеждіна. «Пісня». 1998

«Репін». 1878

У залах Київського національного музею російського мистецтва триває виставка творів Іллі Юхимовича Рєпіна (1844–1930). Вперше у рамках однієї експозиції глядач має унікальну нагоду побачити шедеври, що зберігаються у різних музеях України.

На виставці представлено близько 80 творів живопису і графіки з фондів Київського на-

(раніше Олександрівськ) під час подорожі Україною в 1880 році, також відомі твори: «Поприщин» (1882), «Голова селянина» (кін. 1870-х – поч. 1880-х), «Монахія» (1887), «Микола Мірлікійський рятує від смерті трьох невинно засуджених» (1890), «Панянки на прогулянці» (1896), «Портрет поета С. М. Городецького з дружиною» (1914) та ін. Етюд «Голова селянина», виконана для фігури

«Українська хата». 1880

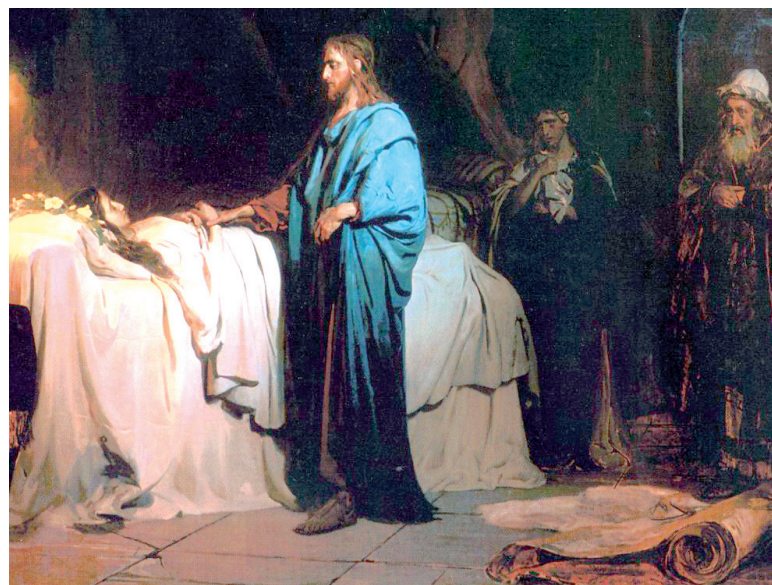
ціонального музею російського мистецтва, якому належить 16 живописних полотен і 45 графічних листів видатного художника. Свої шедеври надали і Національний художній музей України, Харківський художній музей, Сумський обласний художній музей ім. Н. Онацького та Полтавський художній музей.

З найбільш ранніх творів, часу перебування митця у Петербурзькій академії мистецтв, великий інтерес викликає етюд «Голгофа» (1869), який демонструє прагнення обдарованого студента не шаблонно, а самостійно підійти до вирішення євангельського сюжету. Загальне враження значущості і трагічності зображеної події художник передає за допомогою широкого панорамного розвороту композиції.

Ряд творів, які можна побачити на виставці, відображають характерні риси живопису Рєпіна періоду його розквіту. До них можна віднести рідкісний у художника зразок «чистого» пейзажу – етюд «Українська хата», що був з любов'ю написаний в Запоріжжі

соцького (або селянського старости) у картині «Хресний хід в Курській губернії», належить до найкращих творів майстра. За життя Рєпін подарував його своєму другу, видатному українському художнику і педагогу М. І. Мурашку для створеної ним у Києві малярської школи.

Сам Російський музей володіє першокласною колекцією

«Воскресіння доньки Іаїра». 1871

Viva, Рєпін!

малюнків художника. Створені у різні періоди творчості, вони віддзеркалюють розвиток Рєпіна-рисувальника, починаючи з його навчання академічній майстерності. Втім, більшість із представлених на виставці експонатів створені у 1880-х завдяки подорожі Україною та під час роботи над картинами «Вечорниці» й «Запорожці пишуть листа турецькому султанові». Поруч із цими міні-шедеврами на виставці представлені рисунки видатного російського художника, учня Рєпіна В. О. Серова, з яким він подорожував Україною, і чий роботи також присвячені історії українського козацтва.

Окреме місце на виставці займають пам'ятки Рєпіна, якими володіють музеї України. Глядача, безперечно, зацікавить учнівська робота художника, що належить Полтавському художньому музею – «Воскресіння доньки Іаїра» (1870), ескіз до картини, за яку Рєпін у 1871 році отримав велику золоту медаль і право пенсійної поїздки за кордон. Після повернення на Батьківщину Ілля Юхимович якийсь час жив у рідному Чугуєві. Саме тоді ним були написані чудові портрети Т. П. Чаплигіна (1877) – двоюрідного брата, з яким художник пов'язував своє перше захоплення мистецтвом та... сусідкою, красунею С. Любичкою. Обидва портрети належать Харківському художньому музею, де зберігається найкраща збірка творів митця в Україні. Харківський музей також презентує на виставці відомі полотна – «Портрет В. В. Стасова» (1905), «Портрет Т. Л. Щепкіної-Куперник» (1914), письменниці, правниці видатного російського актора Щепкіна, та варіант картини «Микола Мірлікійський рятує від смерті трьох невинно засуджених».

Національний художній музей України представив у залах музею блискучий за майстерністю виконання «Портрет художника М. І. Мурашка» (1887), який ще з років навчання в Академії мистецтв був близьким другом Рєпіна. До справжніх шедеврів, презентованих на виставці, належить акварель з колекції НХМ

«Микола Мірлікійський рятує від смерті трьох невинно засуджених». 1890

України – «Запорожець, що сміється» (1890-ті). Неперевершена за своєю майстерністю акварель виконана під час роботи над грандіозним полотном «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» (1881–1883, Державний російський музей, Санкт-Петербург).

столиці», – сповіщає прес-реліз проекту. Втім, у певних випадках гордощі результатами власної праці просто-таки необхідні! Ювілейна виставка до 170-річчя від дня народження генія світової культури з українським, козацьким корінням – саме з цієї категорії. Адже, завдяки музей-

«Садко в підводному царстві». 1876

Працюючи над образами запорожців, Рєпін відвідував маєток українського поміщика В. Тарновського в Качанівці Чернігівської губернії. Там він написав портрет Софії Тарновської, названий «Біля роялю». Його також можна побачити на виставці. Нині портрет належить Сумському художньому музею.

«Організатори висловлюють сподівання, що виставка творів І. Ю. Рєпіна дійсно стане важливою подією художнього життя

никам, вперше за довгі роки Рєпін ніби й насправді завітав до України! Не у вигляді хрестоматійних репродукцій або статті у Вікіпедії, де приналежність великої кількості робіт майстра саме нашим музеям старанно не згадується. А – особисто. Коли ще зустрінемося у такому обсязі – і часу (оглянути експозицію можна до 29 травня), і кількості полотен і графіки?..

Олександр Корнійчук знайомий мені ще з шкільних років. Полюбила його, читаючи п'єсу «Макар Діброва». Читаю і наче розмовляю зі своїм дідом Макаром, який усе своє життя віддав тяжкій шахтарській праці. Дивуюсь, як драматург міг уловити такі тонкощі в шахтарському характері?.. Він безсмертний для мене і народу дорогий образ.

Мені, як уродженці Донбасу, побут, звичаї, характери шахтарів близькі та зрозумілі. Реальне відображення їхнього життя хвилює і зараз.

Коли випала честь познайомитись із великим драматургом, відкрилось несподіване. Уявлялось, що він повинен бути якоюсь незвичайною людиною, а виявилось... Я побачила, що він такий як і всі люди. Вразила його теплота, доброта очей і ті іскорки гумору, які не полишали його до кінця життя.

Пригадую хвилини, які закарбувалися у мене в пам'яті назавжди. Незважаючи на свій недуг, Олександр Євдокимович був людиною величезної сили волі. Його цікавило про людей все.

Ці незабутні голубі глибокі очі зустрічали персонал, своїх друзів запитаннями – як провели день, що нового?..

Йшли Першотравневі свята. Кожного ранку Олександр Євдокимович розпитував про передсвятковий Київ, чи святково вбраний?.. Чи так же гарно

Спогади про незабутнього драматурга

Олександр Корнійчук

на Хрещатику, чи багато людей, туристів?

Охоче дивився телевізійні передачі, слухав концерти. Особливо подобались йому виступи наших співаків: Дмитра Гнатюка, Бели Руденко, Євгенії Мірошниченко...

Співає Мірошниченко, і він каже: «Україні пощастило мати такі рідкісні чарівні голоси: на століт може не бути такого явища. Люблю Женю!»

Палата була фактично продовженням робочого кабінету, лежав записник, ручка, окуляри, які були ніби наготові, що цієї миті рука драматурга випише новий близький нам образ героїні, або героя.

ПРИНАГІДНО

Олександр Євдокимович Корнійчук. Народився 12 (25) травня 1905 року (Київщина), помер 14 травня 1972-го (м. Київ), громадський діяч, драматург, публіцист, академік АН СРСР (1943), Герой Соціалістичної праці (1967), п'ятикратний лауреат Сталінської премії (1941, 1942, 1943, 1949, 1951). Голова Спілки письменників УРСР (1938–1941, 1946–1953 рр.)

Повторюся, що гумор його не залишав. Під час прийому давним «прославленого» пірамідою, він із усмішкою запитував: «Чим запивати?» А чим запивав герой «Калинового гаю» свій пірамідон? – перепитую його. Пацієнт посміхнувся. Я зрозуміла, що йому приємна принагідно сказана фраза.

І в цей час переді мною поставили образи його героїв-медиків із п'єси «Платон Кречет». Із якою любов'ю автор писав про медичних працівників, про рядових людей, таких, як Христина Архипівна. Надав санітарці слово зі сцени, високо підніс хірурга-медика...

Я була свідком того, як Олександр Євдокимович – один із основоположників українського

радянського театру – посправжньому любив театр і жив його інтересами, театр був пульсом його життя.

О. Є. Корнійчук багато співпрацював з телебаченням. У творчих планах драматурга – закінчення телеп'єси.

Олександр Євдокимович було цікаво, як молодь ставиться до театру, відвідує вистави. У мене питав – чи буваю я в театрі взагалі, і що дивилась в театрі ім. І. Франка. Як раз кілька днів тому була на виставі «Пам'ять серця» і коли сказала про це, він вигукнув: «Це сота вистава!» – і дуже жалкував, що не міг бути присутнім.

Після повернення з від'їждження директора театру ім. І. Франка Сергія Сміяна перше до нього запитання: «Як сприймав глядач вистави?» Його хвилювала реакція не лише stolичного глядача.

А скільки вимогливості в цієї людини! Мені запам'яталися під час передач висловлені начебто між іншим зауваження, коли диктор неправильно зробила наголос.

– Не можна так, за це платять гроші.

Друге зауваження на адресу організатора.

– Чи немає у нас кращих сил, щоб показати у святковий вечір?

Олександр Євдокимович розповів шуткуючи випадок,

коли в один із московських театрів прийшли робітники заводу з незначним запізненням, відчинили двері, побачили на сцені трибуну з оратором і попрямували до буфету. Хтось поцікавився, чому вони не дивляться виставу.

– А це йде вистава? Ми гадали, що в театрі збори і вирішили не заважати, чекати закінчення.

О. Є. Корнійчук постійно одержував велику кількість вітальних листів і телеграм із усіх кінців світу, які засвідчували велику любов до нього й шану.

Кожний адресат викликав у письменника свої асоціації. Поzdоровлення сім'ї Руденко супроводжував вигуком:

– «А ось і Бела, легка на спогад!..»

А як любила ця людина природу! Скільки було приємних спогадів про Плюти. Коли цвіли сади, він дивився у вікно на цю чудову панораму і мріяв свій день народження відсвяткувати саме у Плютах. Говорив нам, медсестрам, що всіх покличе в цей день, – наловимо риби, розподілимо роботу, хто буде чистити, хто варитиме і створимо колективну юшку.

**Лариса ДВОРНИЧЕНКО,
м/сестра лікарні № 1 Феофанія.
Київ 28.08.1972**

Унікальність та неповторність виставки

На відкритті виставки

У Музеї театрального, музичного та кіномистецтва України проходить виставка унікальних пам'яток із фондової колекції «Мистецьке життя Києва ХХ століття в реліквіях музейної колекції», присвячена 90-річчю від дня його заснування. Вперше експонуються особисті документи акторів 20–30-х років минулого століття, соцреалістичні

живописні полотна із зображеннями діячів театру, рідкісні світліни Богдана Ступки. Повернені із небуття роботи репресованого українського графіка, карикатуриста і портретиста Якова Струханчука. Серед його робіт – оригінальні замальовки акторів у ролях Кийдрамте (1920 р.), заснованого Лесем Курбасом. Демонструються маловідомі пам'ятки з історії Єврейського

та Польського театрів Києва, зокрема ранні ескізи Федора Нірода та Матвія Драка.

Що стосується кінематографа початку ХХ століття, то на виставці представлені перші зразки кінотехніки, програми київських кінотеатрів, світліни акторів та режисерів кіно, особисті документи фундатора українського операторського мистецтва Данила Демуцького,

а також лист до нього Олександра Довженка. Зацікавленість викликають рідкісні фото Амвросія Бучми в перших українських кінофільмах «Джиммі Хігінс», «Проданий апетит», «Тарас Шевченко», «Нічний візник» та інших. Перлина виставки – екземпляр фонографа Едісона (записуючий та звуковідтворюючий апарат) кінця ХІХ – початку ХХ століття. Також експонуються роботи визнаних у світі авангардистів Анатолія Петрицького, Вадима Меллера, Олександри Екстер; театральні роботи Й. Юцевича (художника

улюбленого кінофільму «За двома зайцями»); макети з вистав, виконані класиками української сценографії Данилом Лідером та Давидом Боровським. Представлено близько 500 неповторних експонатів з історії театру, музики та кіно. Виставка буде цікавою широкому колу відвідувачів – усім, хто небайдужий до мистецтва, історії нашого міста, рідкісних пам'яток історії та культури. Експонуватиметься до 15 жовтня 2013 року.

Прес-служба музею

Куточок театру Березіль

Київський будинок кіно продовжив цикл вечорів екологічних фільмів, презентувавши програму, побудовану як перегук давніх здобутків студії «Київнаукфільм» із досягненням сьогodenня.

Відкрили вечір науково-популярні фільми кінорежисера-документаліста, заслуженого діяча мистецтв України Лідії Островської-Кордюм «Шосте почуття» (про орієнтацію плазунів та риб) та «Маскарад шестиногих» (про мімікрію комах), до яких не втрачено інтерес і сьогодні.

Кіносценарист Олександр Рожан та кінорежисер Георгій Давиденко з теплою згадували роки співпраці з Лідією Миколаївною.

Кінематографічну діяльність Лідія Островська розпочала у далекому 1928 році актрисою, знімалася на Київській кіностудії. У фільмі «Джальма» зіграла головну роль. Із 1935-го працювала асистентом режисера на кіностудіях Ташкента та Києва. Після війни – режисер-постановник Київської кіностудії науково-популярних фільмів.

Та чи могла Лідія Миколаївна навіть у страшному сні передбачити теперішні часи, за яких її рідна студія ледь-ледь животно – мертвою тишою в пустих коридорах більше нагадує пантеон...

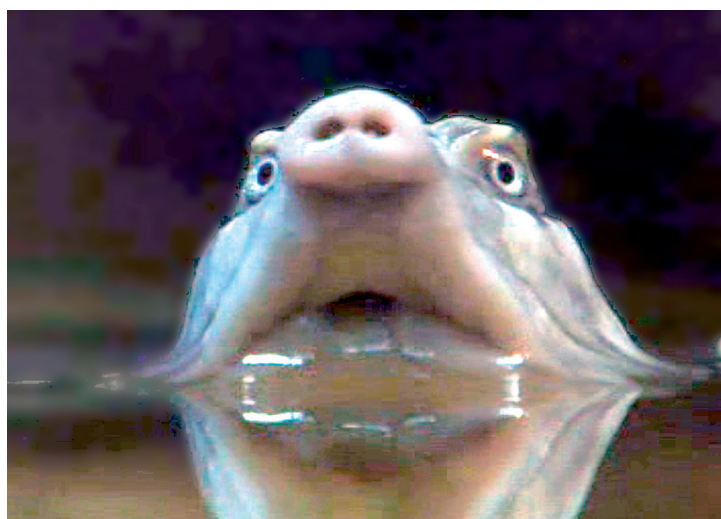
«Київнаукфільм» був кращою кіностудією України, про що свідчив великий її авторитет та численні здобутки на міжнародних фестивалях.

Фільмовиробництво вже давно майже припинено та знамено високої культури «Київнаукфільму» не втрачено. Це впевнено засвідчив яскравий фільм «Земляни» (автор сценарію та кінорежисер Ольга Самолєвська). Сценарій стрічки (робоча назва «Хор») написаний ще у 1995 році. Поки вилежувався на полицях кінодепартаменту, його високу якість було відзначено тричі: Всеукраїнським фестивалем «Відкрита ніч», Всеукраїнським конкурсом романів та сценаріїв «Коронація слова», Міжнародним фестивалем DAMAN за підтримки INSPIRATION FILMS (США) та Національної спілки кінематографістів України.

Фестивалі та конкурси нагороджували сценарій, але запуск його у виробництво чомусь гальмувався. І незважаючи на одностайно позитивні відгуки всіх членів експертної ради кінодепартаменту, сценарій відлежав у планах аж 13 (тринадцять!) років.

До речі, на фільм про поета Олега Ольжича «Я камінь з Божої праці» теж не вистачало грошей, і сценарист Леонід Череватенко та режисер Аркадій Мікульський шукали недержавні кошти та довели якість свого проєкту Національною премією

Зберігаючи традиції «Київнаукфільму»

ПРИНАГІДНО

«ЗЕМЛЯНИ» – музичний фільм без діалогів і майже без людей. Ролі землян грають тварини, але присутнє ставлення людини до всіх живих створінь на Землі.

Дії людини іноді жахають навіть тварин. Ми навчилися літати вище птахів і пірнати глибше риб – нам би навчитися жити, як личить людині.

імені Т. Шевченка. Щодо «Земляни» – тема не політична, режисер О. Самолєвська є майстром пошуку художнього образу та не майстром пошуку коштів. Залишалося єдине – мати терпіння будувати й жити принаймні 250 років, як та черепаха, яка знімалася у стрічці.

На модні у ті часи тенденції витратили три роки відтягування запуску «Земляни». Та коли вони проводяться, скажімо, у будівництві – це зрозуміло. На конкурсній основі знаходять і кращих виконавців, і будматеріали. А кого із ким тендерити у кіновиробництві, коли сценарій

належить режисерові й режисера шукати не потрібно, оператори за таку мізерну ставку знімати погоджуються тільки без відриву від основного виробництва?

Три роки тендери кумекали, на яку студію перерахувати гроші. І в результаті вибрали найбільшу, найнепривабливішу для кіновиробництва, де на той час уже не було ні своєї техніки, ні транспорту, ні монтажу... Однак загально-студійний відсоток від кошторису – найбільший! Ще рік пішов на узгодження «Земляни». Студія вважала, що фільм має бути двадцятихвилинним, а кошти відпускалися тільки на

10 хвилин екранного часу. В результаті зроблено повнометражний фільм на гроші короткометражного...

І ось із запізненням на 13 років вийшла стрічка. Поставлено галочку та й досить: ні студія, ні замовник просуванням фільму не займаються. Між тим «Земляни» отримали захоплені відгуки глядачів на прем'єрах у Будинку кіно, Будинку вчених, на «Гоголь-фесті», громадська організація «Зелений світ» висунула їх на премію імені Лесі Українки, також запросили на кінофорум «Золотий вітязь» у Москву, де вони одразу знайшли попит: Російський Червоний Хрест придбав «Земляни» як гармонізуючий засіб для зняття депресивного стану, а московський центр «Просвещение» додав у список стрічок, рекомендованих учням 6–11 класів для позакласного перегляду. (А чи завадило би Україні скористатися цим фільмом подібним чином?)

Національна спілка кінематографістів Росії запропонувала «Земляни» від СНД для кінофоруму в Державі Катар, де фільм показали в найкращих залах із високоякісних проєкторів. Залишається тільки співчувати нашому глядачеві, якому з найголовнішого проєктору країни – Національної спілки кінематографістів України! – показують темне, тьмяне зображення з проєктора, в якому давно «сіла» лампа. Чи припустимим було б у філармонії слухати звучання фальшивого роялю?... Про це йшлося після перегляду.

Тим не менш, майстерність режисури здобула високу оцінку, аплодисменти довго не вщухали, вдячні глядачі виходили до мікрофона, ділилися враженнями.

Вечір завершила відома радіоведуча, заслужений журналіст України, лауреат Міжнародної премії імені Пилипа Орлика, володарка «Золотого мікрофона» Емма Бабчук, яка впевнена, що здобутки «Київнаукфільму» не втрачені:

«Це – не перший фільм, який я дивлюсь. Подивилася його серцем, кожною клітинкою свого єства разом із вами. Він є таким об'ємним, масштабним, психологічно проникливим і глибоким... Неймовірно, не знаю, як можна ці вдалі кадри так вдало покласти на музику, і все це вражає – безмежно. Безмежно талановито, безмежно поетично, як усе, що робить О. Самолєвська».

Віталій БОРОВИК
На фото кадри з фільму «Земляни»

НОВИНИ

ЧЕРГОВА ПЕРЕМОГА «ІСТАЛЬГІЇ»

Стрічка Дарії Онищенко «Істальгія» знову перемогла – цього разу в одній із номінацій Sehnsüchte.

Sehnsüchte – це найбільший фестиваль студентських фільмів у Європі, який став однією з найважливіших кінематографічних подій, оскільки щороку його відвідують тисячі молодих кінематографістів з усього світу. Організатори – академія кіно і телебачення «Конрад Вольф», що відзначає кращі студентські роботи в 11 номінаціях.

«Істальгія» отримала нагороду в номінації «Краще виробництво». За визначенням журі, вони вивчили всі умови, за яких створювалася стрічка, і дійшли одностайного висновку – фільм вартий нагороди. Журі вразила, насамперед, налагоджена командна робота великої міжнародної групи (стрічку знімали в Україні, Сербії та Німеччині), професіоналізм продюсерів та їхня спрямованість на кінцевий результат.

Нагадаємо – фільм «Істальгія» було створено за підтримки Державного агентства України з питань кіно у копродукції із Німеччиною та Сербією.

Після прем'єри на 42-му фестивалі «Молодість» стрічка взяла участь у понад 10 міжнародних кінофестивалях світу, а вже 30 травня стартуватиме в українському прокаті. Три життєві драми, що розгортаються одночасно у трьох країнах – Україні, Сербії та Німеччині, – можна буде побачити на великих екранах усіх найбільших міст України. Автори фільму «Істальгія» піднімають актуальне для мешканців усієї Східної Європи питання еміграції. Життєві драми героїв розгортаються одночасно в трьох містах – Мюнхені, Києві та Белграді. Уривки кожної з трьох історій фільму можна побачити у кліпі «Nevertheless». Це нове відео гурту «Бумбокс» на пісню «Nevertheless» – англомовну композицію гурту з альбому «Середній Вік», що ввійшла у саундтрек українсько-сербсько-німецької стрічки «Істальгія».

Продюсер «Бумбоксу» Олексій Согомонав стрічку вже подивився: «Неоднозначні відчуття від фільму. Адже у мене частина друзів виїхала в свій час. Близьких друзів. Як, напевно, і в усіх...»

За матеріалами компанії
435 FILMS

Біобібліографічний показчик Олесе Гончара

У Національній парламентській бібліотеці України 23 квітня 2013 року з нагоди 95-річчя від дня народження видатного українського письменника Олесе Гончара відбулася презентація біобібліографічного показчика «Олесь Гончар», створеного зусиллями фахівців Національної парламентської бібліотеки України: О. Піхур, С. Савченко, І. Ігнатецької, М. Лук'яненко, В. Кононенко та Н. Жирової за ініціативи Національної спілки письменників України та Комісії з творчої спадщини і увічнення пам'яті О. Гончара.

Нове довідкове видання спрямоване стати провідником по творах видатного письменника, починаючи від перших його літературних спроб на сторінках періодичних видань 30-х років минулого століття й закінчуючи романами та публіцистичними виступами другої половини ХХ століття. До показчика увійшло понад 7100 назв друкованих праць, які упорядкували співробітники Національної парламентської бібліотеки України, проте це лише частина від величезної кількості публікацій, що присвячені життю та творчості видатного українського письменника.

Показчик праць Олесе Гончара відкривається передмовою Ярема Гояна «Гончарі – обранці небес», словом від упорядників та переліком головних дат життя і діяльності письменника, відтвореними багаторічним невтомним помічником Гончара Яковом

На презентації

Оксютою. У книзі, окрім широкої бібліографії творів письменника та літератури про нього, представлені фотоматеріали з різних років життя Олесе Гончара.

Показчик адресований літературознавцям, мистецтвознавцям, викладачам, науковцям, студентам гуманітарних спеціальностей, бібліотечним працівникам, а також усім, хто вивчає українську літературу й творчість видатного письменника.

Літературний доробок Героя України Олесе Терентійовича Гончара, чия творчість

стала епохою в історії вітчизняної культури, належить до скарбниці світової літератури. Його твори друкувалися більш як 40 мовами народів світу в різних кутках планети. Свідченням високого авторитету Олесе Гончара не лише в Україні стало присудження йому Міжнародним Біографічним Центром у Кембриджі (Англія) почесного титулу «Всесвітній інтелектуал» 1992 року. Літературна та громадська діяльність Олесе Гончара і після смерті письменника не залишається поза увагою фахівців, дослідників творчості

письменника, бібліографів і літературознавців.

Творчість Олесе Гончара стала знаковим явищем в українській літературі другої половини ХХ століття, національно-патріотичним прикладом служіння Батьківщині, ознакою високої духовності славного покоління переможців. Саме на цьому наголошували на презентації показчика праць Олесе Гончара заступник директора інституту літератури Сергій Гальченко, намісник Києво-Михайлівського Золотоверхого монастиря, архимандрит Агапіт, секретар Комісії з творчої спадщини О. Гончара Василь Неволов, завідувач науково-бібліографічного відділу НПБУ Валентина Кононенко, директор школи № 76 імені О. Гончара Людмила Наумчак, заступник голови Товариства «Просвіта» Євген Букет, директор Інституту українознавства Петро Кононенко, народний депутат України Олесь Доній, цьогожорічний лауреат премії ім. О. Гончара Віталій Абліцов, перший лауреат літературної премії ім. О. Гончара Софія Майданська, поет, Шевченківський лауреат Петро Перебийніс. Народний артист України Олександр Биструшкін

прочитав найкращі вірші з фронтального поетичного доробку прозаїка Олесе Гончара.

Валентина Данилівна Гончар сердечно подякувала керівництву і працівникам Національної парламентської бібліотеки України за сумлінну працю над унікальним біобібліографічним показчиком «Олесь Гончар», що готувався до видання ще 2008 року, але, з незалежних від упорядників причин, за браком коштів тоді не побачив світ. Тому з особливим вдячністю дружина письменника звернулася до педагогів столичної спеціалізованої школи № 76, що носить ім'я Олесе Гончара. Адже завдяки матеріальній підтримці батьківського комітету й колективу викладачів цієї школи біобібліографічний показчик «Олесь Гончар» надрукували у видавництві «Український письменник». Тепер нове довідкове видання праць письменника стане чи не найважливішим експонатом у музеї школи імені Олесе Гончара, яка зробила вагомий внесок у шанування літературної спадщини видатного українця.

Олександр БАКУМЕНКО
м. Київ

Його любив Довженко

У Національній науковій сільськогосподарській бібліотеці НААН України презентовано книги, присвячені відомому державному діячу Василю Костенку.

Відбулося це на VI Наукових історико-бібліографічних читаннях, приурочених до 101 дня народження видатної особистості. Зібрання фактично завершило заходи, заплановані щодо відзначення 100-річного ювілею В. Костенка. Науково-популярне видання «Мій земляк з Дернівки – Василь Костенко, якого О. П. Довженко любив „...більш за всіх людей на Україні“» представив автор – директор згаданої бібліотеки, член-кореспондент НААН Віктор Вергунов. А про книгу «Засів і сходи (до 100-річчя від дня народження В. С. Костенка). Збірник статей, есе, художньої прози, публіцистики, спогадів і листів» розповіла її упорядник, донька В. Костенка, доктор філологічних наук, професор Київського національного університету імені Т. Шевченка Наталія Костенко.

У нарисі Віктора Вергунова документально розповідається про життя і діяльність відомого громадського і державного діяча, першого секретаря ЦК ЛКСМУ (1943–1947), депутата Верховної Ради СРСР (1946–1950) та

УРСР (1947–1951, 1951–1956), заслуженого працівника культури УРСР Василя Костенка. Він залишиться в пам'яті людей і як один із керівників партизанського руху під час Великої Вітчизняної війни, вчений-історик, дослідник спадщини Великого Кобзаря та засновник Баришівського літературно-художнього музею імені Т. Г. Шевченка. Із віхами подвижницького життя Василя Костенка Віктор Вергунов тезисно ознайомив і присутніх. Він висловив упевненість, що на 95-й рік від створення ВЛКСМ – безперечно феномена радянської доби – не можна не згадати про одного з його найкращих синів.

Із доповіді ми дізналися, що найбільшою вдачею його духовного життя, як вважав сам Василь Семенович, стало знайомство з видатним українським режисером О. Довженком (1894–1956) у квітні 1941 р., що стало першою «зіркою його неба» на багато років.

«Найбільшого резонансу в країні та й у цивілізованому світі, – розповів Віктор Вергунов, – мали статті В. С. Костенка «Молода гвардія України» у газетах «Известия», «Комсомольская правда» від 14 вересня 1943 р. задовго до виходу роману О. О. Фадєєва та художнього двосерійного фільму С. А. Герасимова про діяльність

Учасники читань

підпільної комсомольської організації «Молода гвардія», в яких він все по-державницькому узагальнив через документи... Напросившись на прийом до М. С. Хрущова на початку серпня 1943 р., схвилювано сам про все розповів. Його емоції передалися і М. С. Хрущову, який відразу розпорядився підготувати «...записку про організацію...» на ім'я Й. Сталіна та «...зразки указів і пропозицій...» про нагородження молодогвардійців. Мало того, 12 серпня 1943 р. він особисто доповів про все Й. Сталіну й підписав укази. Все разом: і статті, й укази вийшли в один день, і весь світ дізнався про героїзм юнаків і дівчат з Краснодару. Світлу пам'ять яких, до речі, вже в наш час довелось відстоювати доньці В. С. Костенка

– професору Н. В. Костенко – від навали «нових бачень» героїчної історії країни...

Для свого часу ці події мали колосальне значення. На таких патріотичних прикладах виховувалася нова комсомольська зміна, яка активно боролась з окупантами і не менш успішно включилась у відбудову народного господарства від руїни...

Довелось В. Костенкові попрацювати і в УРЕ, дочекавшись виходу всіх її 17 томів. Його доробок – понад 200 довідкових статей, серед яких «нація», «національне питання», «Вітчизна». Внаслідок набуття досвіду видавничої справи, який помітили, В. Костенко отримав посаду першого заступника голови Комітету з преси при Раді Міністрів УРСР.

У творчому доробку нашого героя також видання монографії «Курсом партії», за яку одержав звання лауреата Республіканської премії імені М. Островського.

На пенсії допомагав рідному селу Дернівка, в 1987 році за підтримки місцевої влади відкрив музей Т. Г. Шевченка, де проводив екскурсії.

Анотація до збірника «Засів і сходи...» запевняє в тому, що читача зацікавлять драматичні перипетії його біографії, спогади й листи до В. Костенка Максима Рильського, Миколи Бажана, Олександра Довженка та інших, а також його власні художньо-публіцистичні твори – повісті «Наші весни», «Юність полум'яних літ» тощо.

Спогадами про життя та діяльність героя книг поділилися Надзвичайний та Повноважний посол України, син – Юрій Васильович, професори Ю. І. Шаповал, Ю. О. Храмов, українські політики І. С. Бокий, О. О. Мороз, член правління Фонду культури України Б. М. Войцехівський, відома українська поетеса, вчений-літературознавець Л. М. Скірда та інші. Учасники читань оглянули спеціальну книжкову виставку, присвячену творчій спадщині видатної особистості.

Світлана СОКОЛОВА
Фото авторки

«Мить» Миколи Сядристого

Микола Сядристий. Коли промовляємо це ім'я, перед нами постає відомий майстер мікромініатюр, народний художник України.

Микола Сергійович – людина різнобічних інтересів. Лише створенням мікромініатур займається близько 50 років. Усі роботи виконує вручну. Він – автор книг «Чи важко підкувати блоху?» і «Таємниці мікротехніки». Остання книжка витримала декілька видань і як бестселер на Всесоюзному конкурсі (1970 р.) на кращу науково-популярну книгу одержала Першу премію.

Творчість цього майстра затвердила у світі появу нового слова – «мікромініатура», якого раніше не було ні в енциклопедіях, ні у словниках.

Про його мистецтво знають в усьому світі. Щодень у Києво-Печерському заповіднику біля Музею мікромініатур стоять черги, аби побачити диво з див. Тут збираються люди з усіх куточків світу! А сам герой майже щодня зустрічає відвідувачів. Його твори представлені і в Московському політехнічному музеї, в князівстві Андорра,

а також в угорському містечку Сентендре.

Сьогодні Микола Сядристий виступає ще в одному амплуа – поет. Вірші він пише давно. Та ось все не наважувався винести їх на люди. У ці квітневі дні він порадував нас збіркою віршів «Мить».

До книжки увійшли вірші, які Микола Сядристий писав у різні роки свого життя українською та російською мовами. Філософські вірші на різні теми життя, розміщені на великих пілонах у музеї мікромініатур в Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику, впродовж десятиліть щоденно із захватом читали й читають відвідувачі з усіх країн світу.

Стиль його поезії – це витончена спостережливість, через деталі якої читач непомітно втягується в широке бачення того, про що йдеться у віршах. Автор, який все життя захоплюється світовою поезією, вважає, що принцип такої психологічної, так би мовити, ненав'язливості і є таємницею справжньої поезії. Вона немає нічого спільного зі звичайним віршуванням, яке часто помилково теж

вважають поезією. У віршах збірника «Мить» – великий навколишній світ.

Микола Сядристий шліфує свою поезію, мов мікромініатуру.

Книгу поезій відкриває епіграф геніального вченого академіка Володимира Вернадського: «У житті людини інколи справжнім життям є одна мить. Але через цю мить, яку б різноманітну форму вона не прийняла (а вона може прийняти безкінечно різноманітну форму), все життя людини набуває іншого змісту».

Збірка поезій складається з розділів з такими влучними підзаголовками: «Клич», «Біль», «Степ», «Небо», «Памир», «Это вы пишете стихи моей рукой», «Дерева», «Море», «В музеї вічності».

Обкладинку книжки прикрашає чудове фото Валерія Вітера.

У книжці використано фото робіт відомих світових художників, підібраних автором книги. Серед них – Василь Лопата, Анастасія Рак, Теодор Шасеріо, Жан Енгр, Наталя Гончарова, Едвард Мунк...

Побачила світ ця чудова книжка поезій у видавництві «Український пріоритет».

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

КЛИЧ

*Вставай! Пора! У довгим сні – провина!
Вставай! Прийшла твоя
верховна днина!*

СТАРОВИННИЙ ГІМН

*Вставай! Твій час б'є в двері золоті,
Міста і села вже давно пусті!
Вставай! Вставай! Прийшла верховна днина,
І ти один, як у вогні зернина,
Згоріли всі дороги і мости,
Хай доля бачить, на що здатен ти!
Вставай! Пора! У довгим сні – провина!
Вставай! Прийшла твоя верховна днина!
Глянь! Ожили загиблі святі,
Пророчо б'ють у дзвони золоті,
І вся земля гуде довкола грізно!
Вставай! Поки іще не стало пізно!*
1976 р.

***

*Время болью поет,
Но ты все же не плач,
Видиш, льдину клюет
Первый мартовский грач.
Это время сместилось
Под мелодию вдруг,
И года возвратились,
Сделав в Космосе круг.
Это просто мелодия
Героических лет.
Это предков рапсодия
В тебе ищет ответ.
Это отзвуки давнишних
Песен, что не умрут,
Это пальцы по клавишам,
Как по судьбам, бегут.
Это Память земли,
Что, забвенья не зная,
Тебя помнит вдали,
Сквозь года обнимая.*
1976 г.

***

*І день, і ніч над хатою стоїть,
Неначе знак запитання, лелека.
Скажи мені, чи там, між верховіть,
Ти чуєш, птахо, голоси далекі?*
1988 р., м. Брісбен, Австралія

***

*Это кажется только, что идешь по прямой –
Сквозь года и манящие дали,*

*А по сути – спешим, чтобы снова домой
Возвратиться по вечной спирали.*
1983 г.

СЕЛЯНСЬКИЙ ЗАПОВІТ

І шкарубкі заповіти.
І. Драч

*Раніш сонця вставай,
Лінь не зна довголіття,
Труд спасе тебе, знай,
В самоті й лихолітті.
На сирому не спи,
І не пий по-дурному,
І образ не копи –
Зло повернеться злomu.
В низі сад посади, –
Де земля добре родить.
Поруч ще посиди, –
Моє сонце заходить.*

БІЛЬ

*Як згоріле насіння,
Спить в землі покоління...
Спить в степах і в бологах,
І в холодних широтах.
Сплять в землі і в воді,
І старі і молоді,
Сплять сумні і веселі,
Сплять двори й цілі села.
Сплять і зуби, і коси,
Поцілунки і роси.
Сплять пісні і надії,
І тривоги, і мрії.
Як згоріле насіння,
Спить в землі покоління.
І долаючи путь,
Оглянься!
Не забудь!**
1967 р.

* Вірш викарбувано на гранітній плиті Меморіалу пам'яті жертв голодоморів в Україні у ХХ столітті.

***

*Що там трагедії Сенеки, чи Шекспіра –
Я ставлю проти них своє село,
Яке на світі все пережило,
Чого б не винесли ні Гамлети, ні злі
І безпорадні в горі королі!*
1967 р.

***

*І сплю, й не сплю. А щедрє літо
Величний спокій в серце ллє,*

*І, як в дитинстві, все на світі
І незалежне, і мос:
І цей стрімкий у небі сокіл,
Шляхи далекі, що димлять,
І осокорів ряд високий,
Що наді мною ледь шумлять...
1976 р.*

***

*Мов блискавка, згадалась мить:
Йде літній дощ, вода шумить,
А я з вікна дивлюсь на світ,
На горобців, що поміж віт
Сидять, цвірінкають щасливо,
А над селом проходить злива,
Вода подвір'я заливає,
Скрізь, поміж квітами вода,
І мати з поля поспішає –
Ще зовсім-зовсім молода.*
1976 р.

***

*Ніби шпилька у стрічці,
Тонко мріє місток,
Загубився я на річці
Серед білих заток.
Білі хмари заснули,
Ледь тремтить далина,
Мрійний голос зозулі
Мов крізь сон долина.*
1976 р.

***

*І
Минає все! Але не все минає!
Он джерело б'є прямо з дна,
І що йому, що все минає!**
1976 р.

*ІІ
Где народ мой? Рядом!
С ним мои труды.
Я же выпью яду,
Как простой воды.**
1983 г.

* Вірші до портрета-барельєфа Т. Г. Шевченка

***

*В останню мить перед очима
людини пролітає все її життя.
Повіря
Я помирав. І в ту останню мить*

*Усе життя в очах не пронеслося.
Згадалась річка, яблука в воді,
Квітуча балка між зелених нив,
Суворість матері, запилена волосся –
Все те, чого ніколи не цинив.*
1967 р.

***

*Я верю: миром правят чудеса,
И сокращаются космические дали,
Благословляю жизнь и небеса,
Которые Ее с иных миров прислали.
И это – явь! Плащ белый расстегнув
Медлительным движением королевы –
Еще бы! Млечный путь в дороге обогнув,
Передо мной – космическая дева.
Что будет дальше? Сердцу – все равно,
Пусть даже боль! Я к ней готов, но знаю:
Я – счастливее всех. Вот с нею пью вино
И в ее звездном взгляде утопаю.*
1997 г.

***

*Вчера во сне я с Вами рвал цветы,
Над нами ласточки в дворе в дворе гнездо лепили,
Они о чем-то звонко говорили,
С небесной опускаясь высоты.
Вы были в белом. Синева лилась
С небес, оттенками, на плечи Вам, на руки...
И смутное предчувствие разлуки
Молчаньем объединяло нас.*
1997 г.

***

*Ми рвали лілії. Як сніг,
Вони сліпили наші очі.
Букет, немов квітучий сміх,
Лежав снопом в руках дівочих,
Іскривсь від поруху руки.
Крізь забуття і крізь роки
Важкі краплини, наче ртуть,
І досі відблиски кладуть
На всі діла, на всі слова,
На все, що в безвість відплива.*
1976 р.

***

*Я село українське за кордоном зустрів –
Соняхи, білі двори,
Написи: «Школа», «Книгарня» і «Хліб»
Довго виднілись з гори...
1971 р. м. Пряшів, Словаччина*

з 20 до 26 травня 2013 року

НАЦІОНАЛЬНА ОПЕРА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

www.opera.com.ua

Вул. Володимирська, 50, тел. 279-11-69 (каса)

22 – Ж. Бізе «Кармен»
23 – Гала-концерт. М. Равель «Болеро»
25 – Л. Мінкус «Баядерка»
прем'єра
26 – Дж. Верді «Ріголетто»
Вартість квитків: 20–300 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

www.ft.org.ua

Пл. Івана Франка, 3, тел. 279-59-21 (каса)

21 – Ю. Рибчинський, В. Васалатій
«Едіт Піаф. Життя в кредит»
22 – Т. Кандаля «Сентиментальний круїз»
23 – Е.-Е. Шмітт «Фредерік, або Бульвар злочинів»
24 – С. Жадан «Гімн демократичної молоді»
25 – А. Чехов «Чайка»
26 (12.00) – Г. Квітка-Основ'яненко
«Шельменко-денщик»
26 (19.00) – І. Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»
Камерна сцена імені Сергія Данченка
22 – «Як тебе не любити, Києве мій!»
25 – Е. де Філіппо «Я – спадкоємець»
Вартість квитків: 20–250 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

www.rusdram.com.ua

Вул. Б. Хмельницького, 5, тел. 234-42-23 (каса)

20 – М. Камолетті «Сімейна вечерея»
21 – Р. Куні «Занадто щасливий батько»
22 – Р. Куні «№13» (Шалена ніч, або
Одруження Пігдена)
23 – Ф. Достоєвський «Дядечків сон»
24 – А. Менцелл «Бабині літо»
25 – Р. Куні «Занадто одружений таксист»
Нова сцена
21 (20.00) – Л. Берфус «Янголятка,
або Сексуальні неврози наших батьків»
22 (20.00) – О. Мардань
«Жінки. Фрагмент. Скандал без антракту»
24 (20.00) – Н. Єрпулат, Й. Хільє «Скажена кров»
25 (18.00) – В. Мухарьямов «Останнє кохання»
26 (20.00) – А. Ніколаї «Прощальне танго»
Сцена «Під дахом»
23 (20.00) – Л. Хюбнер «Справа честі»
Вартість квитків: 10–200 грн.
У приміщенні театру
26 – За двома зайцями (вистава за участі
російських акторів)

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ДРАМИ
І КОМЕДІЇ НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ ДНІПРА

www.drama-comedy.kiev.ua

Просп. Броварський, 25, тел. 517-89-80 (каса)

Основна сцена
22 – Е. Ростан «Сірано де Бержерак»
24 – А. Міллер «Дон Жуан, або Уроки спокушання»
25 – Ш. де Лакло «Небезпечні зв'язки»
26 – Р. Баер «Чотири причини вийти заміж»
Мала сцена
21 (19.00) – А. Крим «Дзвінок з минулого»
23 (19.00) – А. Чехов «Три сестри»
24 (19.00) – Л. Піранделло «Трохи вина. . .
або 70 обертів»
25 (15.00) – П. Нотт «Дві дамочки в сторону півночі»
прем'єра
26 (15.00) – Ф. Достоєвський, О. Володін
«Голубчики мої!..»
Вартість квитків: 80–100 грн.

Вільна сцена

www.vilnascena.kiev.ua

Вул. О. Гончара, 71, тел. 486-80-40

24 (20.00) – Я. Пулинович «Наталчина мрія»
25 (19.00) – Б.-М. Кольтес «Роберто Зукко»
26 (19.00) – О. Єрнев «Вечір з гарненькою
та самотньою»
Спільний проект театру та КНУТКІТ
імені І. Карпенка-Карого
23 (20.00) – «Білі ночі кохання» (за Ф. Достоєвським)
прем'єра
Вартість квитків: 40 грн.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРЕТИ

www.operetta.com.ua

Вул. Велика Васильківська, 53/3, тел. 287-26-30

22 – І. Кальман «Сільва»
23 – Welcome to Ukraine, або Подорож у кохання
24 – Й. Штраус «Циганський барон»
25 – І. Кальман «Містер Ікс»
26 (12.00) – В. Бистряков «Острів скарбів»
Театр у фойє
26 – Ж. Оффенбах «Звана вечерея з італійцями»
Вартість квитків: 20–150 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ МОЛОДИЙ ТЕАТР

www.molody.kiev.ua

Вул. Прорізна, 17, тел. 278-73-92 (каса)

22 – Я. Гловацький «Четверта сестра»
23 – А. Шніцлер «Хоровод любові»
24 – Ж. Ануй «Голубка»
25 – Н. Дубіна (за І. Нечуєм-Левицьким) «Кайдаші»
26 (12.00) – Л. Розумовська «Русалонька»
26 (19.00) – Т. Івашченко «Empty trash»
(Спалюємо сміття)

Камерна сцена

21 – К. Малініна «Неймовірна історія кохання»
23 – І. Карпенко-Карий «Наймичка»
Вартість квитків: 40–100 грн.

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ
ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

www.musictheatre.kiev.ua

Вул. Межигірська, 2, тел. 425-31-16

22 (13.00) – О. Градський «Мауглі»
22 (19.00) – Вечір романсів у виконанні солістів
театру «Серед шумного бала. . .»
23 (13.00) – І. Поклад «Як козаки змія приборкували»
24 (13.00) – Ю. Шевченко «Бармалей та Айболить»
25 (12.00) – О. Білаш «Пригоди Буратіно»
26 (12.00) – Ю. Русинів «Дюймовочка»
Вартість квитків: 20–150 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
ЮНОГО ГЛЯДАЧА НА ЛІПКАХ

www.tuz.kiev.ua

Вул. Липська, 15/17, тел. 253-62-19

21 (11.00) – Я. та І. Златопольські
«Ярмарковий гармидер»
22 (11.00) – Леся Українка «Лісова пісня»
23 (11.00) – В. Шекспір «Ромео і Джульєтта»
24 (12.00) – Г.-Х. Андерсен «Снігова королева»
24 (19.00) – В. Шекспір «Сон літньої ночі»
25 (12.00) – Г. Чеховски «Король Дроздобород»
26 (12.00) – Г.-Х. Андерсен «Принц і Принцеса»
26 (19.00) – «Над прірвою. . .» (за Дж. Селінджером)
прем'єра

Мала сцена

25 (18.00) – О. Островський «Вовки та. . .»
26 (11.00) – К. Драгунська «Догори дригом»
26 (19.00) – В. Мережко «Гри вночі»
Вартість квитків: 35–70 грн.

КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.akadempuppet.kiev.ua

Вул. М. Грушевського, 1а, тел. 278-58-08

25 (11.00) – М. Петренко «Про Курочку Рябу
та Сонечко Золоте»
25 (13.00) – Є. Тараховська «За щучим велінням»
прем'єра
25 (15.00) – В. Швембергер «Марійка і Ведмідь»
25 (17.00) – Н. Гернет «Чарівна лампа Аладдіна»
26 (11.00) – Г. Усач, С. Єфремов «Троє поросят»
26 (13.00) – А. Дежуров «Царівна-жаба»

26 (15.00) – Є. Шварц «Попелюшка»
26 (17.00) – Є. Огородній (за Д. Баррі) «Пітер Пен»
Вартість квитків: 40 грн.
Вистави для дорослих
24 (19.00) – В. Маслов (за Д. Боккаччо) «Декамерон»
Вартість квитків: 50 грн.

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.puppet-theater.kiev.ua

Вул. Миропільська, 1, тел. 513-15-00

25 (11.00) – Д. Непомняця «Мама для мамонтятка»
26 (11.00) – М. Поливанова «Веселі ведмежатка»
Початок вистав об 11.00
Вартість квитків: 30 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР «КОЛЕСО»

www.teatr-koleso.kiev.ua

Андріївський узвіз, 8, тел. 425-04-22

21, 22 – «У Києві на Подолі, або «Где ві сохніте бельйо?»
24 – «Пристрасті дому пана Г.-П.» (за Оленою Пчілкою)
Камінна зала
23 – Р. Шиммельпфенніг «Золотий дракон» **прем'єра**
25, 26 – Францобель «Приборкання норвільвої»
прем'єра
Вартість квитків: 40–120 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР НА ПОДОЛІ

www.theatreonpodol.com

Андріївський узвіз, 206, тел. 425-54-89

Театральна вітальня
22 – О. Греміна «Очі дня» **прем'єра**
24 – А. Крим «Льовушка»
25 – Фантазія-шансон «Люксембурзький сад»
26 – О. Петров «Ніч для двох»
Вартість квитків: 50–70 грн.

У приміщенні Малої зали

Палацу мистецтв «Україна»
22 – М. Булгаков «Дивакуватий Журден»
26 – В. Станілов «Опера мафіозо»
Вартість квитків: 70–90 грн.

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЧНА МАЙСТЕРНЯ
ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА «СУЗІР'Я»

www.suzirja.org.ua

Вул. Ярославів Вал, 146, тел. 272-41-88

20 – Є. Чуприна «Цветаєва ± Пастернак»
21 – Л. Хохлов «Довершений Чарлі»
23 – І. Франко «Украдене щастя»
24 – А. Чехов «Вогні» **прем'єра**
25 – Й. Бродський, О. Вертинський, О. Галич та інші
«Нізівдіки з любов'ю»
Початок вистав о 19.00
Вартість квитків: 50–150 грн.

Мікросцена

Вул. Ярославів Вал, 16
22 – М. Булгаков «Маргарита»
24 – Х. Левін «Холостяки і холостячки»
25 – В. Сигарев «Діпо Північне»
Початок вистав о 19.30
Вартість квитків: 50 грн.

ТЕАТР ПЛАСТИЧНОЇ ДРАМИ НА ПЕЧЕРСЬКУ

www.ktpd.ho.com.ua

Вул. Шовковична, 7а, тел. 253-93-83

24 – «Маленький принц» (за А. де Сент-Екзюпері)
25 – «Я божевільна?!» (за П. Вежиновим)
Вартість квитків: 60 грн.

НОВИЙ ТЕАТР НА ПЕЧЕРСЬКУ

www.newtheatre.kiev.ua

Вул. Немировича-Данченка, 5, тел. 285-65-50

21 (19.00) – А. Чехов «Святою ніччю»
23 (19.00) – Н.-М. Штокманн «Корабель не прийде»
24 (19.00) – Р. Шиммельпфенніг «Під тиском»
(Push up 1–3)
25, 26 (18.00) – «Salida Cruzada – 8 кроків танго»
Вартість квитків: 80–90 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ТЕАТРАЛЬНОГО
МИСТЕЦТВА ІМЕНІ ЛЕСЯ КУРБАСА

www.kurbas.org.ua

Вул. Володимирська, 23в, тел. 279-50-69

20 – О. Селін «. . . і превратились в белых журав-
лей. . .» (гостини Донецького національного

академічного українського музично-драматич-
ного театру)
24, 25 – «Польові дослідження з українського сексу»
(за О. Забужко)

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

www.nut.kiev.ua

Вул. Михайлівська, 24ж, тел. 279-32-78

24 – Т. Уільямс «Скляний звірінець» **прем'єра**
25 – А. Арканов, Г. Горін «Маленькі комедії великого дому»
Вартість квитків: 70–80 грн.
Театр «Божья коровка»
25 – Н. Уварова «Фізкультура для Баби-Яги»
26 – С. Козлов «Як Левенятко і Черепаша співали
пісню»
Початок вистав о 12.00
Вартість квитків: 40–60 грн.

КИЇВСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР «БРАВО»

www.teatr-bravo.kiev.ua

Вул. Олеся Гончара, 79, тел. 486-40-22

21 – О. Ісаєва «Абрикосовий рай»
22 – В. Апостоловський «Чоловік у відрядженні. . .
або Роги на щастя»
23 – Ж.-Ж. Брікер, М. Ласег «Чоловічий рід, одна,
або Не вір очам своїм»
24 – Н. Птушкіна «Одружіться зі мною»
25 – М. Камолетті «Метелики, що токують»
26 – Дж. Патрик «Дорога Памела, або Як вбити
стареньку»
Вартість квитків: 70–100 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ БУДИНОК ОРГАННОЇ
ТА КАМЕРНОЇ МУЗИКИ

www.organhall.kiev.ua

Вул. Велика Васильківська, 77, тел. 528-31-86

20 – О. Швидка (сопрано), О. Госачинський
(віолончель), С. Филиппович (контрабас),
А. Шипунов (гітара), Т. Рой (флейта), А. Дубій
(баян), К. Баженова (ф-но), І. Рябов (ф-но)
21 – М. Сидоренко (орган), Л. Назаренко (сопрано)
22 – Творчий вечір з а. О. Шиналь (сопрано)
23 – Н. а. І. Калиновська (орган), з. а. О. Дмитрен-
ко (орган, ф-но), з. а. О. Шиналь (сопрано)
24 – Н. а. О. Басистюк (сопрано), С. Котко (колора-
турний бас), Г. Бубнова (орган)

НАЦІОНАЛЬНА ФІЛАРМОНІЯ УКРАЇНИ

www.filarmonia.com.ua

Володимирський узвіз, 2, тел. 278-16-97 (каса)

20–24 – Міжнародний музичний фестиваль
«Київська весна»

20 – Абонемент № 10 «Симфонічний вимір»
Академічного симфонічного оркестру НФУ.
Національна заслужена академічна капела
України «Думка», А. Родіна (сопрано),
н. а. О. Дяченко (тенор), О. Бойко (баритон)
21 – Н. а. Т. Штонда (бас), О. Крамарєва (сопрано),
з. а. С. Чахоян (сопрано), А. Титович (ф-но)
22 – Національний заслужений академічний сим-
фонічний оркестр України, О. Гринюк (ф-но)
23 – Національна заслужена академічна капела Украї-
ни «Думка», з. а. Т. Гавриленко (меццо-сопрано),
М. Тищенко (тенор), Ю. Корінник (тенор)
24 – Академічний симфонічний оркестр НФУ,
С. Едельман (ф-но) Бельгія

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦИРК УКРАЇНИ

www.circus.kiev.ua

Пл. Перемоги, 2, тел. 486-39-27 (каса)

Нова програма «Але-ап!»

Примітка.
У репертуарі можливі зміни
Підготувала Алла ЯКОВЕНКО

Феєрія тюльпанів

Червоними, рожевими, фіолетовими, жовтими, білими – якими тільки кольорами не майорили клумби у печерському ландшафтному парку «Співоче поле», де проходила виставка тюльпанів «Весняна феєрія». Краса – аж дух перехоплювало!

Квіткові проекти представили десять районів столиці. Готуватися до виставки почали ще восени. Тоді висадили понад 300 тисяч цибулин різних сортів тюльпанів, привезених із багатьох куточків планети.

Фахівці комунального об'єднання «Київзеленбуд» задумали схему посадки квітів таким чином, щоб ранні та пізні сорти розпускалися по черзі, тому з кожним днем на «Співочому полі» з'являлися нові й нові різнобарвні квіткові візерунки.

Ви тільки уявіть собі – загальна площа виставки охоплювала 3600 кв. м, з яких ландшафтні композиції зайняли 2450 кв. м!

Справжньою окрасою тюльпанового розмаю стали змонтовані топіарні фігури Орла та Вовка, які не менше, ніж тюльпанове диво, потішили киян та гостей міста.

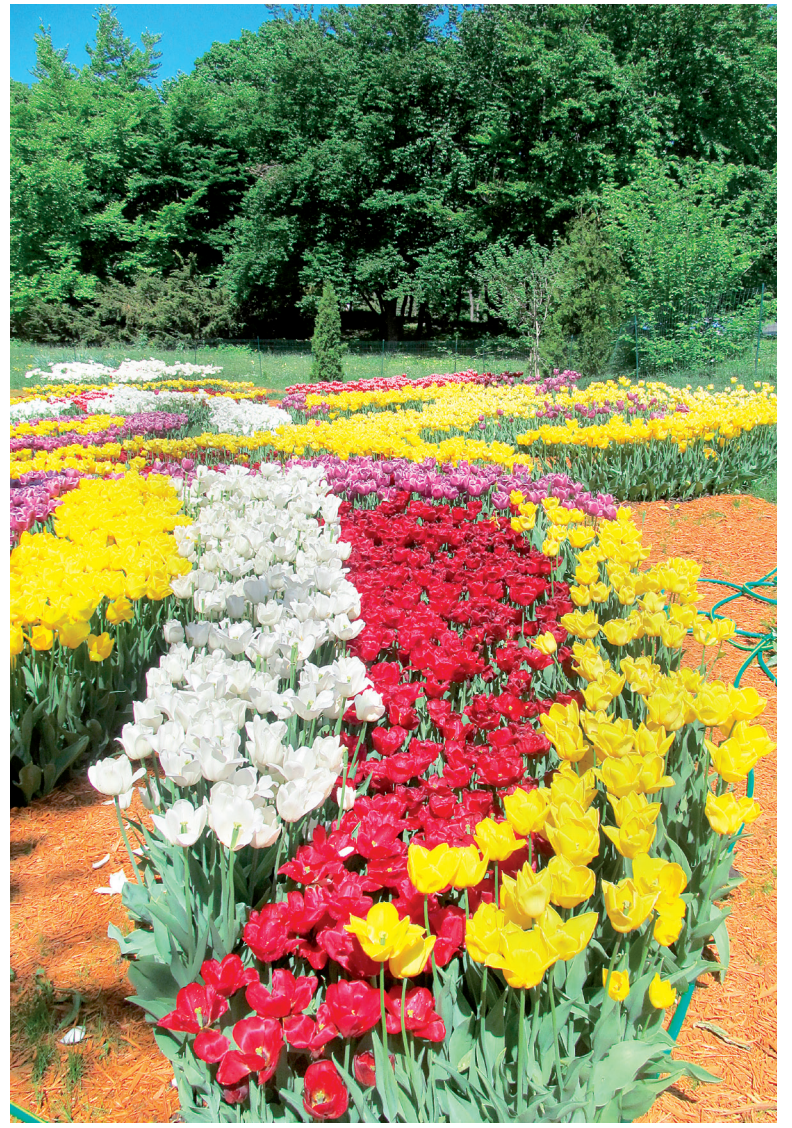
Орел, наче чудо-птиця із казки, щойно опустився на землю і здивував відвідувачів своєю величиною – розмах крил фігури птаха сягав 13 метрів. Для його виготовлення використали п'ять тисяч березових гілок, які оброблялись спеціальним

антисептичним та протипожежним розчином.

А хто не пам'ятає сірого Вовка з мультфільму «Жив-був пес»? Він теж завітав на «Співоче поле», щоб поглянути на квіткову красу. До речі, хутро цього героя зробили з двох тисяч жмуктів очерету.

Так, розстеливши різнобарвні килими з квітів, весна порадувала і малечу, і дорослих.

Аліна ОНОПА
Фото авторки

ЕТНОГРАФІЧНИЙ СЛОВНИЧОК

Вінкоплетини – весільний обряд. Відбувався він у четвер перед весільною неділею. Дружки кладуть сплетений вінок на круглий хліб, несуть до батьків молодої. Батьки благословляють свою доньку на шлюб та кладуть їй вінок на голову. «Благослови, Боже, і отець, і мати, своєму дитяті вінок завивати» (весільні приспівки).

Віно – у давні часи – плата батькові нареченої за «Весільний вінок» – тобто, за наречену. Віном пізніше стали називати посаг.

Вінок – сплетене коло із листя, гілок, квітів, зелені. Звичай плести вінки та прикрашати ними дівочі голови дійшов до нас із давніх часів. У повному вінку має бути дванадцять квіток. Жовта квітка – сонце, коричнева – земля, блакитна – небо, вода, зелена квітка символізує молодість, фіолетова – мудрість, малинова – щирість, рожева – достаток. А ще – червоні квіти. Це символ молодості, чистоти, цноти, кохання. Вінок із пахучих трав цілий рік висів у хатах, потім його заливали окропом, вдихали цілющий аромат, очищали цим духом оселю від хвороб та лиха. А влітку плели новий та вішали під образи. Із вінком уперше виходили в поле та ним завершували польові роботи. На Купала та Русалії дівчата і сьогодні плетуть вінки, пускають на воду та шукають долю. Існує така легенда: якщо комусь не поталанило у коханні – нехай сплесте вінок із волошок та польового маку, одягне його своєму обранцеві чи обраниці – кохання неодмінно прийде.

ВІД ДІДІВ-ПРАДІВ

«Прийшов би Микола, а літо буде». Та природа цього річ подарувала нам літню спеку задовго до цього, ще весняного свята. У зеленого Володаря свої закони. А що ж нам? Лише підкоритися, і зовсім трішки мліючи від тепла, радіти зелені, квітам, птаству. А між тим гортати далі сторінки народного календаря, звичаїв та обрядів.

17 травня – Пелагея – заступниця вороння. У народній уяві ця птаха символізує лиховість. За повір'ям, колись

ключі від раю були у ворони, а потім вона прогнівила Бога й ключі віддали зозулі. Відтоді птахи і люди перестали розуміти мову одне одного. «Ой, на мене люди брешуть та й кричать ворони, що до мене любко ходить з чужої сторони» – так у народній пісні вороняче каркання символізує пліткарство та «злі язики». «Вороняче весілля» – так часом кажуть на якийсь гамір, вереск та крики. А часом так називають і, власне, бешкетування цих птахів у небі. За поведінкою ворони прогноують погоду: коли згряя здіймається догори – на погоду; якщо летять згряями і кричать – на негоду. Ворона живе на деревах поблизу людських осель. А ось її брат – ворон, або ще кажуть – крук, живе переважно у лісі. Це – великий хижий птах із блискучим сіро-чорним оперенням. «Кому ворон над головою криче – у того життя собаче». Із глибокої давнини вважають цього птаха провісником лиха. Разом із тим, ворон вважається мудрим віщуном, бо живе на світі триста років та багато знає: знає, де закопані скарби, у казках та билинах дає мудрі поради. За повір'ям, у гнізді ворон-крук зберігає золото, срібло, коштовне каміння. У казках він є володарем живої й неживої води та золотих яблук.

18 травня – Ярина Розсадниця. Порада для господинь: цей день – найкраща пора для висаджування розсади капусти. А ось примовка, яку дуже легко запам'ятати. З нею і веселіше, і капуста ростиме краще: «Не будь голенаста – будь туга, не будь красна – будь смачна, не будь стара – будь молода, не будь мала – будь велика». А потім додати: «Дай Боже, в добрий час, щоб моя капусточка приймалася та в головки складалася». Сьогодні не уявити буденний та і святковий столи без капусти, хоча ця рослина поширилася на нашій території лише в XV–XVI ст. «Лата на латі, не шите, не кроєне», «Лата верх лати, а всередині хата» – народні дитячі загадки про капусту. «Коли є горох та капуста – то і хата не пуста». Пирог та вареники, борщ, капуста, квашена, тушкована, салати зі свіжої капусти – далеко не повний перелік страв, що готують в Україні. А яка у вашій

родині улюблена страва з капусти? Пригадайте та приготуйте.

19 травня – Іов Росенник, Горошник, Огірковий день. Починають висівати горох та бобові.

20 травня – проганяли коней по річкової воді, обливали їх з відер нагрітою на сонці водою.

21 травня – Іван Богослов, Пшеничник. Сіяли пізні сорти пшениці.

22 травня – Микола Теплий, Весняний. Здавна вважався покровителем конюхів, бо це час першого вигону коней на пашу. Це було чоловіче свято. А найурочистіше цей день відзначали гуцули. Готувалися всі горяни: організували «полонинський хід» – виганяли тварин на полонини. Селяни з трембітами та веселощами проводжали отару з пастухами. З околиці села жінки з дітьми повертали, а чоловіки супроводжували отару за кілька десятків кілометрів – на літні пасовиська. На полонині старший чабан запалював «живий вогонь», який горів аж до глибокої осені, коли «полонинський хід» повертався у рідні місця. Святого Миколу селяни вважали своїм покровителем, часом звертались до нього, як до рідного, до поради та розради в усіляких життєвих перипетіях: «Спаси, поради, Святий Миколаю, через тієї молодіці не попаду до раю». «Від Миколи до літа ще буде дванадцять приморозків».

23 травня – Симона Зілоті. Цього дня за народною традицією жінки починають збирати цілюще зілля в лісах та луках. Вірили, що «є зілля на всяку слабкість» як для людини, так і для тварин. Намагались збирати зілля до сходу сонця – доки роса не впала. Коли жінка знаходила те, що шукала – ставала обличчям на схід, хрестилася, читала молитву. Потім поверталась обличчям на захід, рвала зілля та промовляла: «Мати Божа ходила, відром поливала – нам на поміч давала». Колись давно жінки Таврійського степу на Симона проводили такий обряд: наливали в ночви води, закладали всяке зілля, а потім купалися в одязі в цих ночвах. Після такої купелі, звичайно, частувалися та веселились. А якщо і нам провести такий обряд? Це оздоровить і тіло, і душу.

ІМЕННИКИ ЗА ПРАВОСЛАВНИМ КАЛЕНДАРЕМ

17 травня – Никифор, Кирило, Микита.
18 травня – Ярина, Ірина, Яків.
19 травня – Денис, Варвара.
20 травня – Антоніда, Давид, Йосип, Тадей.
21 травня – Арсеній, Іван.
22 травня – Микола.
23 травня – Онисим, Симон, Сидір, Таїсія.

Підготувала
Тетяна ШНУРЕНКО

ІНФОРМАЦІЯ СЛУЖБИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

Шановні наші Читачі і Передплатники!

Наші видання виходять регулярно і запланованими тиражами

У продажу журнали «Театрально-концертний Київ» (травень) «Українська культура» № 4, «Пам'ятки України» № 4, «Музика» № 2 і «Український театр» № 2.

Наші видання можна придбати в кіосках «Преса» міста Києва, книжкових магазинах Києва, Львова, Харкова, Одеси, Луганськ, поштових відділеннях Київської області та обласних центрів. Також усі наші видання можна придбати в редакції.

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТИТИ НАШІ ВИДАННЯ МОЖНА З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ

Передплатити та придбати окремі примірники видань в електронній версії ви можете за адресою: <http://presspoint.ua>. Така послуга можлива в будь-якій країні світу.

Наші телефони: (044) 498-23-64, моб. (067) 394-97-21, 386-56-63.

Культура і життя

Газета виходить щоп'ятниці

Передплатна ціна на 2013 р.:

квартал – 42,21 грн; півріччя – 82,77 грн

У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонементу.

Передплатний індекс у Каталозі видань України

60969

Передплатні індекси інших наших видань: газета «Кримська світлиця» – 90269; журнали: «Українська культура» – 95220, «Український театр» – 74501, «Музика» – 74310, «Пам'ятки України» – 74401, «Театрально-концертний Київ» – 37112.

Довідки за тел. (044) 498-23-64; e-mail: nvu.kultura.porhun@gmail.com

Передплату можна оформити в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України, через передплатні агентства, а також у редакції газети

Газета «Культура і життя»

№ 20 (4540), 17 травня 2013 рік

Засновники: Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети «Культура і життя»

Видавець: ДП «Національне газетно-журнальне видавництво»

Адреса видавництва: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1; тел. +38 (044) 498-23-65

Генеральний директор Олесь БІЛАШ

Головний редактор Людмила ГНАТЮК

Адреса редакції: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1; тел. +38 (044) 498-23-65

nvu.kultura@gmail.com

Виходить із 7 жовтня 1923 року. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації – КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Друкарня: ТОВ «Видавничо-поліграфічна компанія «Експрес-Поліграф», вул. Фрунзе, 47-б, корп. 2, Київ, 04080; тел. +38 (044) 417-25-93

Розповсюдження, передплата, реклама: тел. +38 (044) 498-23-64, +38 (050) 310-56-63

Портал <http://uaculture.com>

Передплатний індекс у Каталозі видань України 60969

Склад Видавничої ради

Олесь Білаш – генеральний директор видавництва; Віктор Вечерський – заступник директора Департаменту культурної спадщини та культурних цінностей; Максим Бударін – заступник директора Департаменту у справах релігій та національностей; Олена Воронько – начальник відділу театрального мистецтва Управління мистецтв Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти; Ольга Дарибогова – начальник управління міжнародного співробітництва; Оксана Іонова – заступник начальника управління стратегічного планування

культурного розвитку та регіональної політики у сфері культури Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти; начальник відділу аналізу та прогнозування соціокультурного розвитку регіонів; Євгенія Крутоголов – начальник відділу монументального, образотворчого та народного мистецтва; Іван Мечков – заступник начальника управління мистецтв Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти; Лариса Нікіфоренко – начальник відділу аналізу та прогнозування діяльності бібліотек Управління стратегічного планування культурного розвитку та регіональної політики у сфері культури, мистецтв та освіти; Лариса Петасюк – начальник управління правового забезпечення; Людмила Чумакова – заступник начальника управління справами – начальника відділу взаємодії з Верховною Радою; Михайло Швед – заступник директора Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти – начальник

управління мистецтв; Віктор Пасак – заступник генерального директора видавництва; Оксана Гайдук – головний редактор журналу «Українська культура»; Людмила Гнатюк – головний редактор газети «Культура і життя»; Ольга Голинська – головний редактор журналу «Музика»; Наталія Потушняк – головний редактор журналу «Театрально-концертний Київ»; Надія Соколенко – головний редактор журналу «Український театр».

Дизайн та верстка Сергія Задворного
Редакція залишає за собою право на редагування отриманих матеріалів без узгодження з автором. Думки авторів публікацій можуть не збігатися з позицією редакції.
Передрук і відтворення текстових та ілюстраційних матеріалів журналу тільки з письмового дозволу видавця.
© «Культура і життя»

Наклад 9500

Ціна договірна